

Usmernenia

Usmernenia 3/2018 o územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov (článok 3)

Verzia 2.1

12. novembra 2019

História verzií

Verzia 2.1	07. januára 2020	Zmena formátu
Verzia 2.0	12. novembra 2019	Prijatie usmernení po verejnej konzultácii
Verzia 1.0	16. novembra 2018	Prijatie usmernení na verejnú konzultáciu

Obsah

Úvod	4
1 Uplatňovanie kritéria prevádzkarne – článok 3 ods. 1	5
2 Uplatňovanie kritéria zaCIELENIa – článok 3 ods. 2	14
3 Spracúvanie na mieste, kde sa na základe medzinárodného práva verejného uplatňuje právo členského štátu	24
4 Zástupca prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov, ktorí nie sú usadení v Únii	25

Európsky výbor pre ochranu údajov

so zreteľom na článok 70 ods. 1 písm. e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES,

PRIJAL TIETO USMERNENIA:

ÚVOD

Územná pôsobnosť všeobecného nariadenia o ochrane údajov¹ (ďalej aj ako „nariadenie“) je stanovená v článku 3 nariadenia a predstavuje významný vývoj právnych predpisov EÚ o ochrane údajov v porovnaní s rámcom vymedzeným v smernici 95/46/ES². Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa čiastočne potvrdzujú rozhodnutia prijaté zákonodarcom EÚ a Súdny dvorom Európskej únie (SDEÚ) v kontexte smernice 95/46/ES. Nariadením však boli zavedené dôležité nové prvky. Najdôležitejšie je, že hlavným cieľom článku 4 smernice bolo vymedziť vnútroštátne právo, ktorého členského štátu je uplatniteľné, zatiaľ čo článok 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov vymedzuje územnú pôsobnosť priamo uplatniteľného znenia. Zatiaľ čo článok 4 smernice odkazoval na „používanie zariadenia“ na území Únie ako základ pre to, aby prevádzkovatelia, ktorí „nie sú usadení na území Spoločenstva“ boli zahrnutí do rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ o ochrane údajov, takýto odkaz nie je uvedený v článku 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Článok 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov zohľadňuje zámer zákonodarcu zabezpečiť komplexnú ochranu práv dotknutých osôb v EÚ a stanoví, pokiaľ ide o požiadavku ochrany údajov, rovnaké podmienky pre spoločnosti pôsobiace na trhoch v EÚ v kontexte celosvetových tokov údajov.

Článok 3 všeobecného nariadenia o ochrane údajov vymedzuje územnú pôsobnosť nariadenia na základe dvoch hlavných kritérií: kritéria „prevádzkarne“ podľa článku 3 ods. 1 a kritéria „zacielenia“ podľa článku 3 ods. 2. Ak je splnené jedno z týchto dvoch kritérií, príslušné ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa budú vzťahovať na príslušné spracúvanie osobných údajov dotknutým prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom. Okrem toho sa článok 3 ods. 3 potvrdzuje uplatňovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov na spracúvanie v prípade, ak sa na základe medzinárodného práva verejného uplatňuje právo členského štátu.

Spoločným výkladom orgánov pre ochranu osobných údajov v EÚ, majú tieto usmernenia zabezpečiť jednotné uplatňovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov pri posudzovaní toho, či konkrétne spracúvanie prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom patrí do rozsahu pôsobnosti nového právneho rámca EÚ. V týchto usmerneniach EDPB stanovuje a objasňuje kritériá na určenie uplatňovania územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Takýto spoločný výklad je nevyhnutný aj pre prevádzkovateľov a sprostredkovateľov tak v rámci územia EÚ, ako aj mimo neho,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a o voľnom pohybe týchto údajov.

aby mohli posúdiť, či pri danej spracovateľskej činnosti musia dodržiavať všeobecné nariadenie o ochrane údajov.

Kedže prevádzkovatelia alebo sprostredkovatelia, ktorí nie sú usadení v EÚ, ale vykonávajú spracovateľské činnosti, na ktoré sa vzťahuje článok 3 ods. 2, musia určiť svojho zástupcu v Únii, v týchto usmerneniach sa takisto poskytuje objasnenie postupu určenia tohto zástupcu podľa článku 27 a jeho zodpovednosti a povinností.

EDPB vo všeobecnosti uvádza, že ak spracúvanie osobných údajov patrí do územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov, na takéto spracúvanie sa vzťahujú všetky ustanovenia nariadenia. V týchto usmerneniach sa uvedú jednotlivé prípady, ktoré sa môžu vyskytnúť v závislosti od druhu spracovateľských činností, subjektu, ktorý tieto spracovateľské činnosti vykonáva, alebo umiestnenia takýchto subjektov, a podrobne sa opíšu ustanovenia uplatniteľné na každú situáciu. Je preto nevyhnutné, aby prevádzkovatelia a sprostredkovatelia, najmä tí, ktorí ponúkajú tovar a služby na medzinárodnej úrovni, vykonali dôkladné a konkrétne posúdenie svojich spracovateľských činností s cieľom určiť, či súvisiace spracúvanie osobných údajov patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

EDPB zdôrazňuje, že uplatňovanie článku 3 má za cieľ určiť, či do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov patrí konkrétna spracovateľská činnosť, a nie osoba (právnická alebo fyzická). Z toho vyplýva, že určité spracúvanie osobných údajov prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom môže patriť do rozsahu pôsobnosti nariadenia, zatiaľ čo iné spracúvanie osobných údajov tým istým prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom doň v závislosti od spracovateľskej činnosti patriť nemusí.

Tieto usmernenia, ktoré pôvodne prijal EDPB 16. novembra, boli predložené na verejnú konzultáciu od 23. novembra 2018 do 18. januára 2019 a boli aktualizované s prihliadnutím na prijaté príspevky a spätnú väzbu.

1 UPLATŇOVANIE KRITÉRIA PREVÁDZKARNE – ČLÁNOK 3 ODS. 1

Článok 3 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov stanovuje, že „*nariadenie sa vzťahuje na spracúvanie osobných údajov v rámci činnosti prevádzky prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii, a to bez ohľadu na to, či sa spracúvanie vykonáva v Únii alebo nie*“.

Článok 3 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov odkazuje nielen na prevádzkareň prevádzkovateľa, ale aj na prevádzkareň sprostredkovateľa. V dôsledku toho môže spracúvanie osobných údajov sprostredkovateľom podliehať právu EÚ aj na základe toho, že sprostredkovateľ má prevádzkareň umiestnenú v rámci EÚ.

Článok 3 ods. 1 zabezpečuje, aby sa všeobecné nariadenie o ochrane údajov uplatňovalo na spracúvanie, ktoré prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ vykonáva v rámci činností prevádzkarne tohto prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii bez ohľadu na skutočné miesto spracúvania. EDPB preto odporúča trojaký prístup pri určovaní toho, či spracúvanie osobných údajov patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 1.

Nasledujúce časti objasňujú uplatňovanie kritéria prevádzkarne, a to po prvé za pomoci definície pojmu „prevádzkareň“ v EÚ v zmysle právnych predpisov EÚ o ochrane údajov, po druhé preskúmaním toho, čo sa myslí pod pojmom „spracúvanie v rámci činností prevádzkarne v Únii“, a napokon potvrdením, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov sa bude uplatňovať bez ohľadu na to, či sa spracúvanie vykonávané v rámci činností tejto prevádzkarne uskutočňuje v Únii alebo nie.

a) „Prevádzkareň v Únii“

Pred posúdením toho, čo sa myslí pod pojmom „prevádzkareň v Únii“, je najprv potrebné určiť, kto je prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom pre danú spracovateľskú činnosť. Prevádzkovateľ je podľa vymedzenia v článku 4 bode 7 všeobecného nariadenia o ochrane údajov „fyzická alebo právnická osoba, orgán verejnej moci, agentúra alebo iný subjekt, ktorý sám alebo spoločne s inými určí účely a prostriedky spracúvania osobných údajov“. Sprostredkovateľ je podľa článku 4 bodu 8 všeobecného nariadenia o ochrane údajov „fyzická alebo právnická osoba, orgán verejnej moci, agentúra alebo iný subjekt, ktorý spracúva osobné údaje v mene prevádzkovateľa“. Ako je ustanovené v príslušnej judikatúre SDEÚ a v predchádzajúcom stanovisku WP29³, určenie toho, či je subjekt prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom na účely právnych predpisov EÚ o ochrane údajov, je kľúčovým prvkom pri posudzovaní uplatňovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov na predmetné spracúvanie osobných údajov.

Zatiaľ čo pojem „hlavná prevádzkareň“ je vymedzený v článku 4 bode 16, všeobecné nariadenie o ochrane údajov neobsahuje vymedzenie pojmu „prevádzkareň“ na účely článku 3⁴. Odôvodnenie 22⁵ však objasňuje, že „[p]revádzkareň znamená efektívny a skutočný výkon činnosti prostredníctvom stálych dojednaní [stable arrangement]. Právna forma takýchto dojednaní [arrangement], či už ide o pobočku alebo dcérsku spoločnosť s právnou subjektivitou, nie je v tomto ohľade určujúcim faktorom.“

Toto znenie je rovnaké ako znenie v odôvodnení 19 smernice 95/46/ES, na ktoré sa odkazuje vo viacerých rozsudkoch SDEÚ, ktoré rozširujú výklad pojmu „prevádzkareň“ a odkláňajú sa od formálneho prístupu, podľa ktorého sú podniky usadené iba v mieste svojej registrácie⁶. SDEÚ rozhodol, že pojem prevádzkareň sa vzťahuje na akúkoľvek skutočnú a efektívnu činnosť – a to aj na minimálnu činnosť – vykonávanú prostredníctvom stálych dojednaní [stable arrangement]⁷. Na účely určenia, či subjekt usadený mimo Únie má prevádzkareň v členskom štáte, je potrebné zhodnotiť tak mieru stability prevádzkarne, ako aj to, či skutočne vykonáva činnosť v tomto členskom štáte s ohľadom na špecifickú povahu dotknutých ekonomických činností a poskytovaných služieb. Platí to najmä pre podniky, ktoré ponúkajú služby výlučne na internete⁸.

Prahová úroveň pre „stále dojednania“⁹ [stable arrangement] môže byť v skutočnosti pomerne nízka, ak sa ťažisko činností prevádzkovateľa týka poskytovania služieb online. V dôsledku toho môže byť

³ G29 WP169 – Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ“ a „spracovateľ“, prijaté 16. februára 2010 a v rámci revízie EDPB.

⁴ Vymedzenie pojmu „hlavná prevádzkareň“ je relevantné najmä na účely určenia právomoci príslušných dozorných orgánov podľa článku 56 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Pozri Usmernenia WP29 k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa (16/EN WP 244 rev.01) – schválené EDPB.

⁵ Odôvodnenie 22 všeobecného nariadenia o ochrane údajov: „Každé spracúvanie osobných údajov v kontexte činností prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii by sa malo vykonávať v súlade s týmto nariadením bez ohľadu na to, či sa samotné spracúvanie uskutočňuje v Únii. Prevádzkareň znamená efektívny a skutočný výkon činnosti prostredníctvom stálych dojednaní [stable arrangement]. Právna forma takýchto dojednaní, či už ide o pobočku alebo dcérsku spoločnosť s právnou subjektivitou, nie je v tomto ohľade určujúcim faktorom.“

⁶ Pozri najmä Google Spain SL, Google Inc./AEPD, Mario Costeja González (C-131/12), Weltimmo/NAIH (C-230/14), Verein für Konsumenteninformation/Amazon EU (C-191/15) a Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein (C-210/16).

⁷ Weltimmo, bod 31.

⁸ Weltimmo, bod 29.

⁹ Weltimmo, bod 31.

prítomnosť jedného zamestnanca alebo zástupcu subjektu mimo EÚ v Únii za určitých okolností dostatočná na to, aby predstavovala stále dojednanie [stable arrangement] (ktoré predstavuje „prevádzkareň“ na účely článku 3 ods. 1), ak tento zamestnanec alebo zástupca koná s dostatočnou mierou stability. Naopak, ak zamestnanec pôsobí v EÚ, ale spracúvanie sa nevykonáva v rámci činností zamestnanca prítomného v Únii (t. j. spracúvanie sa týka činností prevádzkovateľa mimo EÚ), samotná prítomnosť zamestnanca v EÚ nebude mať za následok to, že spracúvanie bude patriť do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Inými slovami, samotná prítomnosť zamestnanca v EÚ nepostačuje na začatie uplatňovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov, keďže na to, aby predmetné spracúvanie patrilo do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov, sa musí vykonávať aj v rámci činností zamestnanca prítomného v EÚ.

Skutočnosť, že subjekt mimo EÚ, ktorý je zodpovedný za spracúvanie osobných údajov, nemá ani pobočku, ani dcérsku spoločnosť v členskom štáte, nebráni tomu, že by tu mohol mať prevádzkareň v zmysle právnych predpisov EÚ o ochrane údajov. Hoci je pojem prevádzkareň široký, má aj svoje obmedzenia. Nie je možné dospieť k záveru, že subjekt mimo EÚ má prevádzkareň v Únii iba na základe skutočnosti, že je tam dostupná internetová stránka podniku¹⁰.

Príklad 1: Spoločnosť vyrábajúca automobily so sídlom v USA má pobočku v úplnom vlastníctve, ktorá sa nachádza v Bruseli a vykonáva dohľad nad všetkými jej činnosťami v Európe, vrátane marketingu a reklamy.

Belgická pobočka sa môže považovať za stále dojednanie [stable arrangement], ktoré vykonáva skutočné a efektívne činnosti vzhľadom na povahu hospodárskej činnosti, ktorú vykonáva spoločnosť vyrábajúca automobily. Belgická pobočka by sa preto mohla považovať za prevádzkareň v Únii v zmysle všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Po konštatovaní, že prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ je usadený v EÚ, by sa následne mala vykonať konkrétna analýza, s cieľom určiť, či sa predmetné spracúvanie vykonáva v rámci činností tejto prevádzkarne a teda určiť, či sa uplatňuje článok 3 ods. 1. Ak prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ usadený mimo Únie vykonáva „skutočnú a efektívnu činnosť – a to aj minimálnu činnosť“ – prostredníctvom „stálych dojednaní“ [stable arrangement] bez ohľadu na ich právnu formu (napr. dcérska spoločnosť, pobočka, kancelária...) na území členského štátu, tohto prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa možno považovať za subjekt s prevádzkarňou v tomto členskom štáte¹¹. Preto je dôležité zvážiť, či sa spracúvanie osobných údajov uskutočňuje „v kontexte činností“ takejto prevádzkarne, ako sa zdôrazňuje v odôvodnení 22.

b) Spracúvanie osobných údajov vykonávané „v rámci činnosti“ prevádzkarne

Článok 3 ods. 1 potvrdzuje, že nie je potrebné, aby sa predmetné spracúvanie vykonávalo „prostredníctvom“ relevantnej samotnej prevádzkarne v EÚ; prevádzkovateľovi a sprostredkovateľovi budú vyplývať povinnosti zo všeobecného nariadenia o ochrane údajov vždy, ak sa spracúvanie vykonáva „v rámci činnosti“ ich relevantnej prevádzkarne v Únii. EDPB odporúča, aby sa určenie, či sa spracúvanie vykonáva v rámci prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii na účely

¹⁰ SDEÚ, Verein für Konsumenteninformation/Amazon EU Sarl, vec C-191/15, 28. júla 2016, bod 76 (ďalej len “Verein für Konsumenteninformation”).

¹¹ Pozri najmä bod 29 rozsudku vo veci Weltimmo, v ktorom sa zdôrazňuje flexibilné chápanie pojmu „prevádzkareň“ a objasňuje sa, že „miera stability dojednaní [arrangements], ako aj to, či skutočne vykonáva činnosti v tomto inom členskom štáte musí byť zhodnotená s ohľadom na špecifickú povahu dotknutých ekonomických činností a poskytovaných služieb“.

článku 3 ods. 1, vykonávalo na individuálnom základe a na základe *konkrétnej* analýzy. Každý prípad sa musí posudzovať jednotlivo, pričom je potrebné zohľadniť konkrétne okolnosti prípadu.

EDPB sa domnieva, že na účely článku 3 ods. 1 sa význam výrazu „*spracúvanie v rámci činností prevádzky prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa*“ má chápať v zmysle príslušnej judikatúry. Na jednej strane nemožno význam pojmu „v rámci činností prevádzkarne“ vykladať reštriktívne, pokiaľ ide o splnenie cieľa zabezpečiť účinnú a úplnú ochranu¹². Na druhej strane, by sa existencia prevádzkarne v zmysle všeobecného nariadenia o ochrane údajov nemala vykladať príliš široko na to, aby sa dospelo k záveru, že existencia akejkoľvek prítomnosti v EÚ s čo i len nepatrnými väzbami na spracovateľské činnosti subjektu mimo EÚ bude dostatočná na to, aby toto spracúvanie patrilo do rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ o ochrane údajov. Niektoré obchodné činnosti, ktoré vykonáva subjekt z krajiny mimo EÚ v rámci členského štátu, môžu byť v skutočnosti tak vzdialené spracúvaniu osobných údajov týmto subjektom, že existencia obchodnej činnosti v EÚ by nepostačovala na to, aby sa spracúvanie údajov zo strany subjektu z krajiny mimo EÚ považovalo za spracúvanie v rámci rozsahu pôsobnosti právnych predpisov EÚ o ochrane údajov¹³.

Zohľadnenie týchto dvoch faktorov môže pomôcť určiť, či spracúvanie vykonáva prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ v rámci svojej prevádzkarne v Únii

i) Vzťah medzi prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom mimo Únie a jeho miestnou prevádzkarňou v Únii

Spracovateľské činnosti údajov prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa usadeného mimo krajín EÚ môžu byť neoddeliteľne spojené [inextricably linked] s činnosťami miestnej prevádzkarne v členskom štáte, a teda môžu viesť k uplatňovaniu práva EÚ, a to aj vtedy, ak táto prevádzkareň v skutočnosti nezohráva žiadnu úlohu pri samotnom spracúvaní údajov¹⁴. Ak z analýzy skutočností v jednotlivých prípadoch vyplynie, že existuje neoddeliteľné spojenie [inextricable link] medzi spracúvaním osobných údajov, ktoré vykonal prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ mimo krajín EÚ, a činnosťami v rámci prevádzkarne v EÚ, na toto spracúvanie subjektom mimo krajín EÚ sa bude uplatňovať právo EÚ bez ohľadu na to, či prevádzkareň EÚ zohráva alebo nezohráva úlohu pri tomto spracúvaní údajov¹⁵.

ii) Zvyšovanie príjmov v Únii

Zvyšovanie príjmov v EÚ prostredníctvom miestnej prevádzkarne v rozsahu, pri ktorom takéto činnosti môžu byť považované za „neoddeliteľne spojené“ [inextricable link] so spracúvaním osobných údajov prebiehajúce mimo krajín EÚ a s jednotlivcami v EÚ, môže indikovať spracúvanie, ktoré vykonáva prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ mimo EÚ „v rámci činností prevádzkarne v EÚ“ a môže postačovať na to, aby sa na takéto spracúvanie uplatňovalo právo EÚ¹⁶.

¹² Weltimmo, bod 25 a Google Spain, bod 53.

¹³ G29 WP 179 aktualizácia – Aktualizácia stanoviska 8/2010 k uplatniteľným právnym predpisom vzhľadom na rozsudok SDEÚ vo veci Google Spain, 16. december 2015

¹⁴ SDEÚ, Google Spain, vec C-131/12

¹⁵ G29 WP 179 aktualizácia – Aktualizácia stanoviska 8/2010 k uplatniteľným právnym predpisom vzhľadom na rozsudok SDEÚ vo veci Google Spain, 16. december 2015.

¹⁶ To môže byť aj prípad akéhokoľvek zahraničného poskytovateľa s predajným miestom alebo iným zastúpením v EÚ, aj keď takéto miesto nezohráva žiadnu úlohu pri samotnom spracúvaní údajov, najmä ak sa spracúvanie

EDPB odporúča, aby organizácie mimo krajín EÚ vykonali posúdenie svojich spracovateľských činností, najprv určením, či sa osobné údaje spracúvajú, a po druhé identifikovaním možného spojenia medzi činnosťou, pre ktorú sa údaje spracúvajú a činnosťami akejkoľvek prítomnosti organizácie v Únii. V prípade, že sa takéto prepojenie identifikuje, bude mať povaha tohto spojenia kľúčový význam pri určovaní, či sa na predmetné spracúvanie uplatňuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov, a musí sa posudzovať okrem iného na základe uvedených dvoch faktorov.

Príklad 2: Webovú stránku elektronického obchodu prevádzkuje spoločnosť usadená v Číne. Spracovateľské činnosti osobných údajov spoločnosti sa vykonávajú výlučne v Číne. Táto čínska spoločnosť si zriadila v Berlíne európsku kanceláriu s cieľom viesť a realizovať komerčný prieskum a marketingové kampane zamerané na trhy v EÚ.

V tomto prípade možno konštatovať, že činnosti európskej kancelárie v Berlíne sú neoddeliteľne spojené [inextricably linked] so spracúvaním osobných údajov, ktoré sa vykonáva na čínskej webovej stránke elektronického obchodu, keďže komerčný prieskum a marketingová kampaň zameraná na trhy v EÚ slúžia najmä na to, aby služba, ktorú ponúka webová stránka elektronického obchodu, bola zisková. Spracúvanie osobných údajov čínskou spoločnosťou v súvislosti s predajom v EÚ je skutočne neoddeliteľne spojené [inextricably linked] s činnosťami európskej kancelárie v Berlíne, ktoré sa týkajú komerčného prieskumu a marketingovej kampane zameranej na trh v EÚ. Spracúvanie osobných údajov čínskou spoločnosťou v súvislosti s predajom v EÚ sa preto môže považovať za spracúvanie vykonávané v rámci činností európskej kancelárie ako prevádzkarne v Únii. Na túto spracovateľskú činnosť čínskej spoločnosti sa preto budú vzťahovať ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa jeho článku 3 ods. 1.

Príklad 3: Reťazec hotelov a letovísk v Južnej Afrike ponúka balíky služieb prostredníctvom svojej webovej stránky, ktorá je k dispozícii v anglickom, nemeckom, francúzskom a španielskom jazyku. Spoločnosť nemá v EÚ žiadnu kanceláriu, zastúpenie ani stále dojednanie [stable arrangement].

V tomto prípade, keďže neexistuje žiadne zastúpenie ani stále dojednanie [stable arrangement] tohto reťazca hotelov a letovísk na území Únie, podľa všetkého nemožno žiadny subjekt prepojený s týmto prevádzkovateľom v Južnej Afrike považovať za prevádzkareň v EÚ v zmysle všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Preto sa na predmetné spracúvanie nemôžu vzťahovať ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 1.

Musí sa však *konkrétne* analyzovať, či spracúvanie vykonávané týmto prevádzkovateľom, ktorý je usadený mimo EÚ, môže podliehať všeobecnému nariadeniu o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2.

c) Uplatňovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov na prevádzkareň prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii bez ohľadu na to, či sa spracúvanie vykonáva v Únii alebo nie

Podľa článku 3 ods. 1 spracúvanie osobných údajov v rámci činností prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii vedie k uplatňovaniu všeobecného nariadenia o ochrane údajov a súvisiacich povinností pre dotknutého prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa.

uskutočňuje v rámci činností predaja v EÚ a činnosti prevádzkarne sú zamerané na obyvateľov členských štátov, v ktorom sa prevádzkareň nachádza (aktualizácia WP 179).

V texte všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa uvádza, že nariadenie sa vzťahuje na spracúvanie v rámci činností prevádzkarne v EÚ „bez ohľadu na to, či sa spracúvanie vykonáva v Únii alebo nie“. Prítomnosť prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa prostredníctvom prevádzkarne v EÚ a skutočnosť, že k spracúvaniu dochádza v rámci činností tejto prevádzkarne vedú k uplatňovaniu všeobecného nariadenia o ochrane údajov na jej spracovateľské činnosti. Miesto spracúvania preto nie je relevantné pri určovaní toho, či spracúvanie vykonávané v rámci činností prevádzkarne v EÚ patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Príklad 4: Francúzska spoločnosť vyvinula aplikáciu pre spoločné využívanie automobilov [car-sharing] určenú výlučne zákazníkom v Maroku, Alžírsku a Tunisku. Služba je k dispozícii len v týchto troch krajinách, ale všetky spracovateľské činnosti osobných údajov vykonáva prevádzkovateľ vo Francúzsku.

Zatiaľ čo získavanie osobných údajov sa uskutočňuje v krajinách mimo EÚ, následné spracúvanie osobných údajov sa v tomto prípade vykonáva v rámci činností prevádzkarne prevádzkovateľa v Únii. Preto aj keď sa spracúvanie týka osobných údajov dotknutých osôb, ktoré nie sú v Únii, ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa podľa článku 3 ods. 1 na spracúvanie vykonávané francúzskou spoločnosťou budú vzťahovať.

Príklad 5: Farmaceutická spoločnosť so sídlom v Štokholme vykonáva všetky svoje spracovateľské činnosti osobných údajov týkajúce sa jej údajov o klinickom skúšaní vo svojej pobočke v Singapure.

Hoci sa spracovateľské činnosti v tomto prípade uskutočňujú v Singapure, toto spracúvanie sa vykonáva v rámci činností farmaceutickej spoločnosti v Štokholme, t. j. prevádzkovateľa usadeného v Únii. Ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa preto uplatňujú na takéto spracúvanie podľa článku 3 ods. 1.

Pri určovaní územnej pôsobnosti podľa článku 3 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov bude mať zemepisná poloha význam vzhľadom na miesto prevádzkarne:

- samotného prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa (je usadený v Únii alebo mimo Únie?),
- akejkolvek obchodnej prítomnosti prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa mimo Únie (má v Únii prevádzkareň?).

Zemepisná poloha však nie je dôležitá na účely článku 3 ods. 1, pokiaľ ide o miesto, kde sa spracúvanie vykonáva, alebo pokiaľ ide o polohu predmetných dotknutých osôb.

Znenie článku 3 ods. 1 neobmedzuje uplatňovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov na spracúvanie osobných údajov jednotlivcov, ktorí sú v Únii. EDPB sa preto domnieva, že akékoľvek spracúvanie osobných údajov v rámci činností prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa v Únii by patrilo do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov bez ohľadu na polohu alebo štátnu príslušnosť dotknutej osoby, ktorej osobné údaje sa spracúvajú. Tento prístup potvrdzuje odôvodnenie 14 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, v ktorom sa uvádza, že „[o]chrana, ktorá sa poskytuje týmto nariadením, by sa mala vzťahovať na fyzické osoby bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo miesto bydliska vo vzťahu ku spracúvaniu ich osobných údajov“.

d) Uplatňovanie kritéria prevádzkarne na prevádzkovateľa a sprostredkovateľa

Pokiaľ ide o spracovateľské činnosti patriace do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1, EDPB sa domnieva, že takéto ustanovenia sa vzťahujú na prevádzkovateľov a sprostredkovateľov, ktorých spracovateľské činnosti sa vykonávajú v rámci činností ich príslušnej prevádzkarne v EÚ. Hoci EDPB uznáva, že

požiadavky na určenie vzťahu medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom¹⁷ sa nelíšia v závislosti od zemepisnej polohy prevádzkarne prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, zastáva názor, že pokiaľ ide o určenie rôznych povinností vyplývajúcich z uplatniteľnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 1, spracúvanie každým subjektom sa musí posudzovať samostatne.

Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa pre prevádzkovateľov a sprostredkovateľov uvádzajú rôzne a osobitné ustanovenia alebo povinnosti, a preto ak sa na prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa vzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 1, príslušné povinnosti sa na každého z nich uplatňujú samostatne. V tejto súvislosti sa EDPB predovšetkým domnieva, že sprostredkovateľ v EÚ by sa nemal považovať za prevádzkareň prevádzkovateľa v zmysle článku 3 ods. 1 len na základe jeho postavenia sprostredkovateľa v mene prevádzkovateľa.

Existencia vzťahu medzi prevádzkovateľom a sprostredkovateľom neznamena nevyhnutne to, že na oba subjekty sa bude vzťahovať všeobecné nariadenie o ochrane údajov, ak by jeden z týchto dvoch subjektov nebol usadený v Únii.

Organizácia spracúvajúca osobné údaje v mene inej organizácie a na základe pokynov inej organizácie (klientska spoločnosť) bude vystupovať ako sprostredkovateľ pre klientsku spoločnosť (prevádzkovateľ). Ak je sprostredkovateľ usadený v Únii, bude musieť dodržiavať povinnosti uložené sprostredkovateľom podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov (ďalej len „povinnosti sprostredkovateľa podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov“). Ak má prevádzkovateľ, ktorý dáva pokyn sprostredkovateľovi, sídlo aj v Únii, od prevádzkovateľa sa bude vyžadovať, aby dodržiaval povinnosti, ktoré prevádzkovateľom ukladá všeobecné nariadenie o ochrane údajov (ďalej len „povinnosti prevádzkovateľa podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov“). Spracovateľská činnosť, ktorá, ak ju vykonáva prevádzkovateľ, patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov na základe článku 3 ods. 1, sa nevyľúči z rozsahu pôsobnosti nariadenia len preto, že prevádzkovateľ dá sprostredkovateľovi, ktorý nie je usadený v Únii, pokyn vykonať toto spracúvanie v jeho mene.

i) Spracúvanie prevádzkovateľom usadeným v EÚ, ktorý dáva pokyny sprostredkovateľovi, ktorý nie je usadený v Únii

Ak sa prevádzkovateľ, na ktorého sa vzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov, rozhodne využiť pri určitej spracovateľskej činnosti sprostredkovateľa, ktorý je usadený mimo Únie, bude stále potrebné, aby prevádzkovateľ na základe zmluvy alebo iného právneho aktu zabezpečil, že sprostredkovateľ spracúva údaje v súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov. Článok 28 ods. 3 stanovuje, že spracúvanie sprostredkovateľom sa riadi zmluvou alebo iným právnym aktom. Prevádzkovateľ preto bude musieť zabezpečiť, aby so sprostredkovateľom uzatvoril zmluvu, v ktorej určí všetky požiadavky stanovené v článku 28 ods. 3. Okrem toho je pravdepodobné, že na to, aby prevádzkovateľ zabezpečil plnenie svojich povinností podľa článku 28 ods. 1 – využívať len sprostredkovateľa poskytujúceho dostatočné záruky, ktorý prijme primerané technické a organizačné opatrenia tak, aby spracúvanie spĺňalo požiadavky tohto nariadenia a aby sa zabezpečila ochrana práv dotknutej osoby – môže byť potrebné, aby prevádzkovateľ zväzil zmluvné uloženie povinností podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov sprostredkovateľom, na ktorých sa vzťahuje. To znamená,

¹⁷ V súlade s článkom 28, EDPB pripomína, že spracovateľské činnosti, ktoré vykonáva sprostredkovateľ v mene prevádzkovateľa, sa riadia zmluvou alebo iným právnym aktom podľa práva Únie alebo práva členského štátu, ktoré zaväzuje sprostredkovateľa voči prevádzkovateľovi, a že prevádzkovatelia využívajú len sprostredkovateľov, ktorí poskytujú dostatočné záruky na to, že sa príjmu primerané opatrenia tak, aby spracúvanie spĺňalo požiadavky všeobecného nariadenia o ochrane údajov a aby sa zabezpečila ochrana práv dotknutých osôb.

že prevádzkovateľ by musel zabezpečiť, aby sprostredkovateľ, na ktorého sa všeobecné nariadenie o ochrane údajov nevzťahuje, plnil povinnosti podľa zmluvy alebo iného právneho aktu podľa práva Únie alebo práva členského štátu, na ktoré sa odkazuje v článku 28 ods. 3.

Sprostredkovateľ, ktorý sa nachádza mimo Únie, tak bude nepriamo podliehať určitým povinnostiam, ktoré ukladajú prevádzkovatelia, na ktorých sa vzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov na základe zmluvných dojednaní podľa článku 28. Okrem toho sa môžu uplatňovať ustanovenia kapitoly V všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Príklad 6: Fínsky výskumný ústav vykonáva výskum etnickej skupiny Sámov. Ústav iniciuje projekt, ktorý sa týka len etnickej skupiny Sámov v Rusku. Pri tomto projekte ústav využíva sprostredkovateľa usadeného v Kanade.

Fínsky prevádzkovateľ má povinnosť využívať len sprostredkovateľov, ktorí poskytujú dostatočné záruky, že zavedú vhodné opatrenia takým spôsobom, aby spracúvanie spĺňalo požiadavky všeobecného nariadenia o ochrane údajov a zabezpečovalo ochranu práv dotknutých osôb. Fínsky prevádzkovateľ musí s kanadským sprostredkovateľom uzavrieť dohodu o spracúvaní údajov, v ktorej budú stanovené povinnosti sprostredkovateľa.

ii) *Spracúvanie v rámci činností prevádzkarne sprostredkovateľa v Únii*

Zatiaľ čo v judikatúre sa jasne uvádza účinok spracúvania údajov, ktoré sa vykonáva v rámci činností prevádzkarne prevádzkovateľa v EÚ, účinok spracúvania údajov vykonávaného v rámci činností prevádzkarne sprostredkovateľa v EÚ nie je až taký jasný.

EDPB zdôrazňuje, že pri určovaní toho, či je každá strana ako taká „usadená v Únii“, je dôležité osobitne zvážiť prevádzkareň prevádzkovateľa a sprostredkovateľa.

Prvou otázkou je, či má samotný prevádzkovateľ prevádzkareň v Únii a či k spracúvaniu dochádza v rámci činností tejto prevádzkarne. Za predpokladu, že prevádzkovateľ nevykonáva spracúvanie v rámci svojej vlastnej prevádzkarne v Únii, na tohto prevádzkovateľa sa nevzťahujú povinnosti prevádzkovateľa podľa článku 3 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov (hoci stále môže patriť do pôsobnosti článku 3 ods. 2). Pokiaľ nie je potrebné zohľadniť iné faktory, prevádzkareň sprostredkovateľa v EÚ sa nebude považovať za prevádzkareň vo vzťahu k takémuto prevádzkovateľovi.

Samostatná otázka potom vzniká v súvislosti s tým, či ide o spracúvanie sprostredkovateľa v rámci jeho prevádzkarne v Únii. Ak áno, na sprostredkovateľa sa budú vzťahovať povinnosti sprostredkovateľa podľa článku 3 ods. 1 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. To však nespôsobí, že sa na prevádzkovateľa mimo EÚ budú vzťahovať povinnosti prevádzkovateľa podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov. To znamená, že prevádzkovateľ „mimo EÚ“ (ako sa uvádza vyššie) nebude podliehať všeobecnému nariadeniu o ochrane údajov len preto, že sa rozhodne využije sprostredkovateľa v Únii.

Prevádzkovateľ, na ktorého sa nevzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov, dávaním pokynov sprostredkovateľovi v Únii nevykonáva spracúvanie „v rámci činností sprostredkovateľa v Únii“. Spracúvanie sa vykonáva v rámci vlastných činností prevádzkovateľa; sprostredkovateľ len poskytuje spracovateľskú službu¹⁸, ktorá nie je „neoddeliteľne spojená“ [inextricably linked] s činnosťami prevádzkovateľa. Ako už bolo uvedené, v prípade sprostredkovateľa usadeného v Únii a vykonávajúceho spracúvanie v mene prevádzkovateľa usadeného mimo Únie, na ktorého sa

¹⁸ Ponuku spracovateľskej služby v tomto kontexte nemožno považovať ani za ponuku služby dotknutým osobám v Únii.

nevzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2, sa EDPB domnieva, že spracovateľské činnosti prevádzkovateľa by sa nemali považovať za činnosti patriace do územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov len preto, že k spracúvaniu dochádza v jeho mene zo strany sprostredkovateľa usadeného v Únii. Hoci prevádzkovateľ nie je usadený v Únii a nepodlieha ustanoveniam všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2, sprostredkovateľ, keďže je usadený v Únii, bude podliehať príslušným ustanoveniam všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 1.

Príklad 7: Mexická maloobchodná spoločnosť uzatvorila so sprostredkovateľom usadeným v Španielsku zmluvu o spracúvaní osobných údajov týkajúcich sa klientov mexickej spoločnosti. Mexická spoločnosť ponúka svoje služby výhradne na mexickom trhu a zameriava ich výhradne na mexický trh a jej spracúvanie sa týka výlučne dotknutých osôb mimo Únie.

V tomto prípade sa ponuka tovarov a služieb mexickej maloobchodnej spoločnosti nezameriava na osoby na území Únie a táto spoločnosť ani nesleduje správanie osôb na území Únie. Na spracúvanie údajov prevádzkovateľom usadeným mimo Únie sa preto nevzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2.

Ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa na prevádzkovateľa neuplatňujú ani na základe článku 3 ods. 1, keďže nespracúva osobné údaje v rámci činností prevádzkarne v Únii. Sprostredkovateľ je usadený v Španielsku, a preto jeho spracúvanie bude patriť do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov na základe článku 3 ods. 1. Od sprostredkovateľa sa bude vyžadovať, aby dodržiaval povinnosti sprostredkovateľa uložené nariadením pri každom spracúvaní vykonávanom v rámci jeho činností.

Pokiaľ ide o sprostredkovateľa so sídlom v Únii, ktorý vykonáva spracúvanie v mene prevádzkovateľa bez prevádzkarne v Únii na účely spracovateľskej činnosti a ktorý nepatrí do územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2, tento sprostredkovateľ bude podliehať nasledujúcim ustanoveniam všeobecného nariadenia o ochrane údajov, ktoré sú priamo uplatniteľné na sprostredkovateľov:

- povinnosti uložené sprostredkovateľom podľa článku 28 ods. 2, 3, 4, 5 a 6 týkajúce sa povinnosti uzavrieť dohodu o spracúvaní údajov s výnimkou tých, ktoré sa týkajú pomoci poskytovanej prevádzkovateľovi pri plnení vlastných povinností (prevádzkovateľa) podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov,
- sprostredkovateľ a každá osoba konajúca na základe poverenia prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ktorá má prístup k osobným údajom, môže spracúvať tieto údaje len na základe pokynov prevádzkovateľa s výnimkou prípadov, ak sa to vyžaduje podľa práva Únie alebo práva členského štátu podľa článku 29 a článku 32 ods. 4,
- ak je to uplatniteľné, sprostredkovateľ vedie záznamy o všetkých kategóriách spracúvania, ktoré vykonal v mene prevádzkovateľa podľa článku 30 ods. 2,
- ak je to uplatniteľné, sprostredkovateľ na požiadanie spolupracuje s dozorným orgánom pri výkone jeho úloh podľa článku 31,
- podľa článku 32 sprostredkovateľ prijme primerané technické a organizačné opatrenia s cieľom zaistiť úroveň bezpečnosti primeranú riziku,
- podľa článku 33 sprostredkovateľ bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o porušení ochrany osobných údajov dozvedel, ho oznámi prevádzkovateľovi,
- ak je to uplatniteľné, sprostredkovateľ určí zodpovednú osobu podľa článkov 37 a 38,
- ustanovenia o prenose osobných údajov do tretích krajín alebo medzinárodným organizáciám podľa kapitoly V.

Okrem toho, keďže takéto spracúvanie by sa vykonávalo v rámci činností prevádzkarne sprostredkovateľa v Únii, EDPB pripomína, že sprostredkovateľ bude musieť zabezpečiť, aby jeho spracúvanie bolo naďalej zákonné, pokiaľ ide o iné povinnosti vyplývajúce z právnych predpisov EÚ alebo vnútroštátnych právnych predpisov. V článku 28 ods. 3 sa takisto uvádza, že „*sprostredkovateľ bezodkladne informuje prevádzkovateľa, ak sa podľa jeho názoru pokynom porušuje toto nariadenie alebo iné právne predpisy Únie alebo členského štátu týkajúce sa ochrany údajov*“.

V súlade s postojmi, ktoré predtým zaujala pracovná skupina zriadená podľa článku 29, EDPB zastáva názor, že územie Únie nemožno použiť ako „údajový raj“, napríklad ak spracovateľská činnosť zahŕňa neprípustné etické otázky¹⁹, a že každý sprostredkovateľ usadený v Únii bude musieť v každom prípade rešpektovať určité právne záväzky nad rámec uplatňovania právnych predpisov EÚ o ochrane údajov, najmä európske a vnútroštátne predpisy, bez ohľadu na to, kde sa nachádza prevádzkovateľ. Tu sa zohľadňuje aj skutočnosť, že pri vykonávaní právnych predpisov EÚ podliehajú ustanovenia vyplývajúce zo všeobecného nariadenia o ochrane údajov a súvisiacich vnútroštátnych právnych predpisov Charte základných práv Európskej únie²⁰. Týmto sa však neukladajú ďalšie povinnosti prevádzkovateľom mimo Únie, pokiaľ ide o spracúvanie, na ktoré sa nevzťahuje územná pôsobnosť všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

2 UPLATŇOVANIE KRITÉRIA ZACIELENIA – ČLÁNOK 3 ODS. 2

Skutočnosť, že v Únii neexistuje prevádzkareň, nevyhnutne neznamená, že spracovateľské činnosti prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa usadeného v tretej krajine sa vylúčia z rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov, keďže v článku 3 ods. 2 sa stanovujú okolnosti, za ktorých sa všeobecné nariadenie o ochrane údajov vzťahuje na prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ktorý nie je usadený v Únii, v závislosti od jeho spracovateľských činností.

V tejto súvislosti EDPB potvrdzuje, že ak v Únii neexistuje prevádzkareň, prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ nemôžu využiť mechanizmus jednotného kontaktného miesta [one-stop shop] stanovený v článku 56 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Mechanizmus spolupráce a konzistentnosti podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov platí iba pre prevádzkovateľov a sprostredkovateľov s prevádzkarňou alebo prevádzkarňami v Európskej únii²¹.

Hoci cieľom týchto usmernení je objasniť územný rozsah pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov, EDPB by chcel zdôrazniť aj to, že prevádzkovatelia a sprostredkovatelia budú musieť zohľadniť aj iné uplatniteľné texty, ako napríklad odvetvové právne predpisy EÚ alebo členských štátov a vnútroštátne právne predpisy. Viaceré ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov umožňujú členským štátom zaviesť dodatočné podmienky a vymedziť osobitný rámec ochrany údajov na vnútroštátnej úrovni v určitých oblastiach alebo vo vzťahu k špecifickým situáciám spracúvania. Prevádzkovatelia a sprostredkovatelia musia preto zabezpečiť, aby poznali a dodržiavali tieto dodatočné podmienky a rámce, ktoré sa môžu v jednotlivých členských štátoch líšiť. Takéto rozdiely v ustanoveniach o ochrane údajov uplatniteľných v každom členskom štáte sú obzvlášť významné v súvislosti s ustanoveniami článku 8 (v ktorom sa stanovuje, že vek, v ktorom deti môžu udeliť platný súhlas v súvislosti so spracúvaním svojich údajov službami informačnej spoločnosti sa môže pohybovať v rozmedzí od 13 do 16 rokov), článku 9 (v súvislosti so spracúvaním osobitných kategórií údajov),

¹⁹ G29 WP169 – Stanovisko 1/2010 k pojmom „prevádzkovateľ“ a „spracovateľ“, prijaté 16. februára 2010 a v rámci revízie EDPB.

²⁰ Charta základných práv Európskej únie, 2012/C 326/02.

²¹ G29 WP244 rev.1, 13. december 2016, Usmernenia k určeniu vedúceho dozorného orgánu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa – schválené EDPB.

článku 23 (obmedzenia) alebo ustanoveniami obsiahnutými v kapitole IX všeobecného nariadenia o ochrane údajov (sloboda prejavu a právo na informácie; prístup verejnosti k úradným dokumentom; národné identifikačné číslo; v kontexte zamestnania; spracúvanie na účely archivácie vo verejnom záujme, na účely vedeckého alebo historického výskumu či na štatistické účely; mlčanlivosť; cirkvi a náboženské združenia).

Článku 3 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov stanovuje, že „[t]oto nariadenie sa vzťahuje na spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb, ktoré sa nachádzajú v Únii, prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, ktorý nie je usadený v Únii, pričom spracovateľská činnosť súvisí: a) s ponukou tovaru alebo služieb týmto dotknutým osobám v Únii bez ohľadu na to, či sa od dotknutej osoby vyžaduje platba, alebo b) so sledovaním ich správania, pokiaľ ide o ich správanie na území Únie.“

Uplatňovanie „kritéria zacielenia“ na dotknuté osoby, ktoré sú v Únii podľa článku 3 ods. 2, možno spustiť prostredníctvom spracovateľských činností vykonávaných prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom neusadeným v Únii, ktoré sa týkajú dvoch odlišných a alternatívnych druhov činností za predpokladu, že tieto spracovateľské činnosti súvisia s dotknutými osobami, ktoré sa nachádzajú v Únii. Okrem toho, že sa kritérium zacielenia vzťahuje len na spracúvanie prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, ktorý nie je usadený v Únii, sa kritérium zacielenia sa vo veľkej miere zameriava na to, s čím „spracovateľské činnosti“ „súvisia“, čo sa má posudzovať od prípadu k prípadu.

EDPB zdôrazňuje, že na prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa sa môže vzťahovať všeobecné nariadenie o ochrane údajov, pokiaľ ide o niektoré jeho spracovateľské činnosti, ale nemusí sa naňho vzťahovať v súvislosti s inými spracovateľskými činnosťami. Rozhodujúcim prvkom vo vzťahu k územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2 je posúdenie jednotlivých spracovateľských činností.

Pri posudzovaní podmienok uplatňovania kritéria zacielenia EDPB preto odporúča dvojkrokový prístup, v rámci ktorého sa najskôr určí, či sa spracúvanie týka osobných údajov dotknutých osôb, ktoré sa nachádzajú v Únii, a potom sa určí, či spracúvanie súvisí s ponukou tovaru alebo služieb, alebo so sledovaním správania dotknutých osôb na území Únie.

a) Dotknuté osoby v Únii

Znenie článku 3 ods. 2 odkazuje na „osobné údaje dotknutých osôb, ktoré sa nachádzajú v Únii“. Uplatňovanie kritéria zacielenia preto nie je obmedzené občianstvom, pobytom alebo iným druhom právneho postavenia dotknutej osoby, ktorej osobné údaje sa spracúvajú. V odôvodnení 14 je tento výklad potvrdený a uvádza sa v ňom, že „[o]chrana, ktorá sa poskytuje týmto nariadením, by sa mala vzťahovať na fyzické osoby bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo miesto bydliska vo vzťahu ku spracúvaniu ich osobných údajov“.

V tomto ustanovení všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa odráža primárne právo EÚ, ktorým sa stanovuje aj široký rozsah ochrany osobných údajov, nielen pre občanov EÚ, pričom článok 8 Charty základných práv Európskej únie stanovuje, že právo na ochranu osobných údajov, nie je obmedzené, ale má ho „každý“²².

²² Charta základných práv Európskej únie, článok 8 ods. 1, „Každý má právo na ochranu osobných údajov, ktoré sa ho týkajú“.

Zatiaľ čo poloha dotknutej osoby na území Únie je určujúcim faktorom na uplatňovanie kritéria zacielenia podľa článku 3 ods. 2, EDPB sa domnieva, že štátna príslušnosť alebo právne postavenie dotknutej osoby, ktorá je v Únii, nemôže obmedziť alebo ohraničiť územnú pôsobnosť nariadenia.

Požiadavka, aby sa dotknutá osoba nachádzala v Únii, sa musí posúdiť v čase, kedy sa predmetná činnosť uskutočňuje, t. j. v okamihu ponuky tovaru alebo služieb alebo v okamihu sledovania správania, bez ohľadu na trvanie ponuky alebo sledovania.

EDPB sa však domnieva, že v súvislosti so spracovateľskými činnosťami týkajúcimi sa ponuky služieb sa toto ustanovenie týka činností, ktoré sa na jednotlivcov na území EÚ zameriavajú úmyselne, a nie neúmyselne alebo náhodne. Preto, ak sa spracúvanie týka služby, ktorá sa ponúka len jednotlivcom mimo EÚ, ale táto služba neprestane byť poskytovaná, ak takéto osoby vstúpia na územie EÚ, na súvisiace spracúvanie sa nebude vzťahovať všeobecné nariadenie o ochrane údajov. V tomto prípade sa spracúvanie netýka úmyselného zameriavania sa na jednotlivcov v EÚ, ale týka sa zameriavania na jednotlivcov mimo EÚ, ktoré bude pokračovať bez ohľadu na to, či zostanú mimo územia EÚ, alebo či navštívia Úniu.

Príklad 8: Austrálska spoločnosť ponúka službu so správami a video obsahovú službu pre mobilné telefóny na základe preferencií a záujmov používateľov. Používatelia môžu dostávať denné alebo týždenné aktualizácie. Služba je ponúkaná výlučne používateľom nachádzajúcim sa v Austrálii, ktorí pri prihlásení musia poskytnúť austrálske telefónne číslo.

Austrálsky používateľ služby cestuje do Nemecka na dovolenku a službu naďalej využíva.

Hoci austrálsky používateľ využíva službu v EÚ, služba nie je „zacielená“ na jednotlivcov v Únii, ale zacielfuje len jednotlivcov v Austrálii, a preto spracúvanie osobných údajov austrálskou spoločnosťou nepatrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Príklad 9: Startup usadený v USA bez akejkoľvek obchodnej prítomnosti alebo prevádzkarne na území EÚ poskytuje turistom aplikáciu na mapovanie miest. V aplikácii sa spracúvajú osobné údaje týkajúce sa polohy zákazníkov, ktorí používajú aplikáciu (dotknuté osoby), po tom ako ju začali používať v meste, ktoré navštívili, s cieľom ponúknuť cielenú reklamu zameranú na miesta, ktoré je možné navštíviť, reštaurácie, bary a hotely. Turisti majú aplikáciu k dispozícii počas návštevy miest New York, San Francisco, Toronto, Paríž a Rím.

Tento americký startup sa prostredníctvom svojej aplikácie na mapovanie miest špecificky zacielfuje na jednotlivcov v Únii (konkrétne v Paríži a Ríme) tým, že im ponúka svoje služby, keď sa nachádzajú v Únii. Spracúvanie osobných údajov dotknutých osôb nachádzajúcich sa v EÚ v súvislosti s ponukou služieb patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2 písm. a). Okrem toho sa spracúvaním lokalizačných údajov dotknutej osoby s cieľom poskytovať cielenú reklamu na základe polohy tieto spracovateľské činnosti týkajú aj sledovania správania jednotlivcov v Únii. Spracúvanie, ktoré vykonáva americký startup preto takisto patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2 písm. b).

EDPB ďalej chce zdôrazniť, že samotné spracúvanie osobných údajov jednotlivca v Únii nepostačuje na začatie uplatňovania všeobecného nariadenia o ochrane údajov na spracovateľské činnosti prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ktorý nie je usadený v Únii. Okrem toho musí byť vždy

prítomný prvok „zacielenia“ na jednotlivcov v EÚ, a to buď ponukou tovaru alebo služieb, alebo sledovaním ich správania (ako sa vysvetľuje ďalej v texte).

Príklad 10: Občan USA cestuje počas dovolenky po Európe. Počas svojho pobytu v Európe si stiahne a používa novú aplikáciu, ktorú ponúka spoločnosť v USA. Táto aplikácia je zameraná výlučne na trh USA, čo je zrejmé z podmienok používania aplikácie a uvedenia amerického dolára ako jedinej meny, v ktorej je možné platiť. Na zbieranie osobných údajov amerického turistu americkou spoločnosťou prostredníctvom tejto aplikácie sa nevzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov.

Okrem toho je potrebné poznamenať, že spracúvanie osobných údajov občanov EÚ alebo osôb s pobytom v EÚ, ktoré sa uskutočňuje v tretej krajine, nevedie k uplatneniu všeobecného nariadenia o ochrane údajov, pokiaľ sa spracúvanie netýka konkrétnej ponuky zameranej na jednotlivcov v EÚ alebo sledovania ich správania v Únii.

Príklad 11: Banka na Taiwane má zákazníkov, ktorí majú pobyt na Taiwane, ale majú nemecké občianstvo. Banka pôsobí len na Taiwane a jej činnosti nie sú zamerané na trh EÚ. Spracúvanie osobných údajov nemeckých zákazníkov zo strany banky nepodlieha všeobecnému nariadeniu o ochrane údajov.

Príklad 12: Kanadský prisťahovalecký úrad spracúva osobné údaje občanov EÚ pri vstupe na kanadské územie na účely preskúmania ich žiadosti o vízum. Toto spracúvanie nepodlieha všeobecnému nariadeniu o ochrane údajov.

b) Ponuka tovaru alebo služieb dotknutým osobám v Únii bez ohľadu na to, či sa od dotknutej osoby vyžaduje platba

Prvou činnosťou, na základe ktorej sa začína uplatňovať článok 3 ods. 2, je „ponuka tovaru alebo služieb“, čo je koncepcia, ktorá sa ďalej riešila v práve EÚ a v judikatúre, čo by malo byť zohľadnené pri uplatňovaní kritéria zacielenia. Ponuka služieb zahŕňa aj ponuku služieb informačnej spoločnosti vymedzených v článku 1 ods. 1 písm. b) smernice (EÚ) 2015/1535²³ ako „každá služba poskytovaná informačnou spoločnosťou, to jest každá služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb“.

Článok 3 ods. 2 písm. a) uvádza, že kritérium zacielenia, týkajúce sa ponuky tovaru alebo služieb, sa uplatňuje bez ohľadu na to, či sa od dotknutej osoby vyžaduje platba. To, či sa má činnosť prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ktorý nie je usadený v Únii, považovať za ponuku tovaru alebo služby, teda nezávisí od toho, či výmenou za poskytnuté tovary alebo služby dôjde k platbe²⁴.

Príklad 13: Spoločnosť z USA bez prevádzkarne v EÚ spracúva v rámci riadenia ľudských zdrojov osobné údaje svojich zamestnancov, ktorí boli na dočasnej pracovnej ceste vo Francúzsku, v Belgicku a Holandsku, najmä na účely úhrady ich výdavkov na ubytovanie a vyplácanie ich diét, ktoré sa menia v závislosti od krajiny, v ktorej sa nachádzajú.

V tejto situácii, hoci sa spracovateľská činnosť špecificky týka osôb na území Únie (t. j. zamestnanci dočasne pôsobiaci vo Francúzsku, Belgicku a Holandsku), nesúvisí s ponukou služby pre týchto

²³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti.

²⁴ Pozri najmä SDEÚ, C-352/85, Bond van Adverteerders a i./Holandské kráľovstvo, 26. apríl 1988, bod 16, a SDEÚ, C-109/92, Wirth [1993] správa I-6447, bod 15.

jednotlivcov, ale je súčasťou spracúvania potrebného na to, aby zamestnávateľ splnil svoje zmluvné povinnosti a povinnosti v oblasti ľudských zdrojov týkajúce sa zamestnávania týchto osôb. Spracovateľská činnosť nesúvisí s ponukou služieb, a preto sa na ňu nevzťahuje ustanovenie článku 3 ods. 2 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa.

Ďalším kľúčovým prvkom, ktorý sa má posúdiť pri určovaní toho, či je možné splniť kritérium zacielenia, stanovené v článku 3 ods. 2 písm. a), je to, či je ponuka tovaru alebo služieb určená osobe v Únii, alebo inými slovami, či konanie prevádzkovateľa, ktorým sa určujú prostriedky a účely spracúvania, preukazuje jeho zámer ponúknuť tovar alebo služby dotknutej osobe nachádzajúcej sa v Únii. Odôvodnenie 23 všeobecného nariadenia o ochrane údajov jednoznačne objasňuje, že „[a]by bolo možné určiť, či takýto prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ ponúka tovar alebo služby dotknutým osobám nachádzajúcim sa v Únii, malo by sa zistiť, či je zřejmé, že prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ plánuje ponúkať služby dotknutým osobám v jednom alebo viacerých členských štátoch v Únii“.

V tomto odôvodnení sa ďalej uvádza, že „[z]atiaľ čo samotná dostupnosť webového sídla prevádzkovateľa, sprostredkovateľa alebo poskytovateľa služieb informačnej spoločnosti v Únii, emailovej adresy či iných kontaktných údajov alebo použitie jazyka, ktorý sa všeobecne používa v tretej krajine, kde je prevádzkovateľ usadený, nie sú dostatočné na potvrdenie takého úmyslu, na základe faktorov, ako sú použitie jazyka alebo meny všeobecne používaných v jednom alebo viacerých členských štátoch s možnosťou objednania tovaru a služieb v danom druhom jazyku alebo spomenutie zákazníkov alebo používateľov nachádzajúcich sa v Únii, môže byť zjavné, že prevádzkovateľ má v úmysle ponúkať tovar alebo služby dotknutým osobám v Únii“.

Prvky uvedené v odôvodnení 23 potvrdzujú a sú v súlade s judikatúrou SDEÚ na základe nariadenia Rady (ES) č. 44/2001²⁵ o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, a najmä jeho článku 15 ods. 1 písm. c). V rozsudku vo veci Pammer/Reederei Karl Schlüter GmbH & Co a Hotel Alpenhof/Heller (spojené veci C-585/08 a C-144/09) bol Súdny dvor požiadaný, aby objasnil, čo znamená „smerovať činnosť“ [direct activity] v zmysle článku 15 ods. 1 písm. c) nariadenia č. 44/2001 (Brusel I). SDEÚ rozhodol, že na určenie toho, či podnikateľ môže byť považovaný za podnikateľa „smerujúceho“ [directing] svoju činnosť do členského štátu, na ktorého území má spotrebiteľ bydlisko, v zmysle článku 15 ods. 1 písm. c) nariadenia Brusel I, musí podnikateľ preukázať, že zamýšľal nadviazať obchodné vzťahy s týmito spotrebiteľmi. V tejto súvislosti SDEÚ posúdil dôkazy, na základe ktorých bolo možné preukázať, že podnikateľ zamýšľal obchodovať so spotrebiteľmi s bydliskom v členskom štáte.

Hoci pojem „smerovanie činnosti“ [directing an activity] sa líši od pojmu „ponuka tovaru alebo služieb“, EDPB sa domnieva, že táto judikatúra vo veci Pammer/Reederei Karl Schlüter GmbH & Co a Hotel Alpenhof/Heller (spojené veci C-585/08 a C-144/09)²⁶ môže pomôcť pri posudzovaní toho, či sa tovar alebo služby ponúkajú dotknutej osobe v Únii. Pri zohľadnení konkrétnych okolností prípadu, by sa preto mohli zohľadňovať okrem iného tieto faktory, prípadne ich kombinácie:

- EÚ alebo aspoň jeden členský štát sa menovite uvádza vo vzťahu k ponúkanému tovaru alebo k službe,

²⁵ Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

²⁶ Ešte dôležitejšia je skutočnosť, že podľa článku 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) sa pri absencii voľby práva zohľadňuje pri určovaní právneho poriadku obvyklého pobytu spotrebiteľa ako rozhodného práva pre zmluvu toto kritérium „smerovania činnosti“ [directing activity] do krajiny obvyklého pobytu spotrebiteľa.

- prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ platí prevádzkovateľovi vyhľadávača za službu umiestňovania odkazov na internete s cieľom uľahčiť spotrebiteľom v Únii prístup k jeho webovej stránke; alebo prevádzkovateľ či sprostredkovateľ odštartoval marketingové a reklamné kampane zamerané na verejnosť v členskej krajine EÚ,
- medzinárodná povaha predmetnej činnosti, ako napríklad určité činnosti v oblasti cestovného ruchu,
- uvedenie vyhradených adries alebo telefónnych čísel, ktoré je možné kontaktovať z členského štátu EÚ,
- používanie názvu domény najvyššej úrovne, odlišnej od názvu domény tretej krajiny, v ktorej je prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ usadený, napríklad „.de“, alebo používanie neutrálnych názvov domény najvyššej úrovne, ako napríklad „.eu“,
- uvedenie cestovných pokynov z jedného alebo viacerých členských štátov EÚ na miesto poskytovania služby,
- zmienka o medzinárodnej klientele zloženej zo zákazníkov s bydliskom v rôznych členských štátoch EÚ, najmä uvedením vyjadrení od týchto zákazníkov,
- používanie iného jazyka alebo inej meny než sa vo všeobecnosti používa v krajine podnikateľa, najmä jazyka alebo meny jedného alebo viacerých členských štátov EÚ,
- prevádzkovateľ ponúka dodanie tovaru do členských štátov EÚ.

Ako už bolo uvedené, viaceré z uvedených prvkov pri samostatnom posúdení nemusia predstavovať jednoznačnú indikáciu zámeru prevádzkovateľa ponúkať tovar alebo služby dotknutým osobám v Únii, mali by sa však zohľadniť pri každej *konkrétnej* analýze, s cieľom určiť, či spoločná kombinácia faktorov, ktoré sa týkajú obchodných činností prevádzkovateľa, môže byť považovaná za ponuku tovaru alebo služby zameriavanej na dotknuté osoby na území Únie.

Je však dôležité pripomenúť, že odôvodnenie 23 potvrdzuje, že samotná dostupnosť webového sídla prevádzkovateľa, sprostredkovateľa alebo poskytovateľa služieb informačnej spoločnosti v Únii, emailovej adresy či poštovej adresy, alebo telefónneho čísla bez medzinárodnej predvoľby, nie sú samé o sebe dostatočné na potvrdenie úmyslu prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa ponúkať tovar alebo služby dotknutej osobe nachádzajúcej sa v Únii. V tejto súvislosti EDPB pripomína, že ak sa tovar alebo služby neúmyselne alebo náhodne poskytnú osobe na území Únie, súvisiace spracúvanie osobných údajov nebude patriť do územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Príklad 14: Webová stránka, založená a spravovaná v Turecku, ponúka služby pre tvorbu, úpravu, tlač a zasielanie personalizovaných rodinných fotoalbumov. Webová stránka je dostupná v anglickom, francúzskom, holandskom a nemeckom jazyku a platby sa môžu vykonávať v eurách. Na webovej stránke sa uvádza, že fotoalbumy možno doručovať len poštou vo Francúzsku, v krajinách Beneluxu a v Nemecku.

V tomto prípade je zrejmé, že vytváranie, úprava a tlač personalizovaných rodinných fotoalbumov predstavuje službu v zmysle práva Únie. Skutočnosť, že webová stránka je dostupná v štyroch jazykoch EÚ a že fotoalbumy možno doručovať poštou v šiestich členských štátoch EÚ, preukazuje existenciu úmyslu tureckej webovej stránky ponúkať svoje služby jednotlivcom v Únii.

V dôsledku toho je zrejmé, že spracúvanie, ktoré vykonáva turecká webová stránka ako prevádzkovateľ, sa týka poskytovania služby dotknutým osobám v Únii, a preto sa naňho vzťahujú povinnosti a ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa jeho článku 3 ods. 2 písm. a).

V súlade s článkom 27 bude musieť prevádzkovateľ určiť zástupcu v Únii.

Príklad 15: Súkromná spoločnosť so sídlom v Monaku spracúva osobné údaje svojich zamestnancov na účely vyplácania miezd. Veľký počet zamestnancov spoločnosti tvoria osoby s pobytom vo Francúzsku a v Taliansku.

Hoci sa v tomto prípade spracúvanie vykonávané spoločnosťou týka dotknutých osôb vo Francúzsku a v Taliansku, neuskutočňuje sa v rámci ponuky tovarov alebo služieb. Riadenie ľudských zdrojov vrátane vyplácania miezd zo strany spoločnosti z tretej krajiny sa nemôže považovať za ponuku služieb v zmysle článku 3 ods. 2 písm. a). Predmetné spracúvanie nesúvisí s ponukou tovaru alebo služieb dotknutým osobám v Únii (ani so sledovaním ich správania), a preto sa naň nevzťahujú ustanovenia všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3.

Týmto posúdením nie sú dotknuté uplatniteľné právne predpisy dotknutej tretej krajiny.

Príklad 16: Švajčiarska univerzita v Zürichu začína výberové konanie pre magisterské štúdium tým, že poskytuje online platformu, v rámci ktorej môžu uchádzači nahráť svoj životopis a sprievodný list spolu so svojimi kontaktnými údajmi. Výberové konanie je otvorené pre všetkých študentov s dostatočnou úrovňou nemčiny a angličtiny, ktorí majú bakalársky titul. Reklama univerzity nie je osobitne zameraná na študentov na univerzitách v EÚ a univerzita prijíma platby len vo švajčiarskej mene.

Keďže v procese podávania prihlášok a výberového konania sa študenti z Únie nijako neodlišujú ani nešpecifikujú, nie je možné konštatovať, že švajčiarska univerzita má v úmysle cieľiť študentov z konkrétnych členských štátov EÚ. Dostatočná úroveň nemčiny a angličtiny je všeobecnou požiadavkou, ktorá sa vzťahuje na každého uchádzača, či už je to osoba s pobytom vo Švajčiarsku, osoba v rámci Únie alebo ide o študenta z tretej krajiny. Bez ďalších faktorov, z ktorých by vyplývalo osobitné zacielenie študentov v členských štátoch EÚ, preto nie je možné stanoviť, že predmetné spracúvanie sa týka ponuky služby vzdelávania dotknutej osobe v Únii, a preto takéto spracúvanie nebude podliehať ustanoveniam všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Švajčiarska univerzita ponúka aj letné kurzy v oblasti medzinárodných vzťahov a inzeruje túto ponuku špecificky na nemeckých a rakúskych univerzitách, s cieľom zvýšiť účasť na kurzoch. V tomto prípade má švajčiarska univerzita jasný zámer ponúkať takúto službu dotknutým osobám, ktoré sa nachádzajú v Únii, a všeobecné nariadenie o ochrane údajov sa bude uplatňovať na súvisiace spracovateľské činnosti.

c) Sledovanie správania dotknutých osôb

Druhým typom činnosti, na základe ktorej sa začína uplatňovať článok 3 ods. 2, je sledovanie správania dotknutej osoby, pokiaľ k správaniu dochádza v rámci Únie.

Odôvodnenie 24 objasňuje, že „[s]pracúvanie osobných údajov dotknutých osôb nachádzajúcich sa v Únii prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, ktorý nie je usadený v Únii, by tiež malo podliehať tomuto nariadeniu, ak sa týka sledovania ich správania, pokiaľ sa toto správanie uskutočňuje v Únii“.

Aby sa na základe článku 3 ods. 2 písm. b) začalo uplatňovať všeobecné nariadenie o ochrane údajov, sledovanie správania sa musí vzťahovať na dotknutú osobu v Únii a kumulatívne musí k sledovanému správaniu dochádzať na území Únie.

Odôvodnenie 24 ďalej uvádza povahu spracovateľskej činnosti, ktorú možno považovať za sledovanie správania, ktoré uvádza, že „na určenie toho, či spracovateľskú činnosť možno považovať za sledovanie správania dotknutej osoby, by sa malo zistiť, či sú fyzické osoby sledované na internete vrátane

prípadného následného využitia technologických riešení spracúvania osobných údajov, ktoré spočívajú v profilovaní fyzickej osoby na účely prijatia rozhodnutia týkajúceho sa tejto osoby alebo na účely analýzy či predvídania osobných preferencií, správania a postojov tejto osoby“. Hoci sa odôvodnenie 24 vzťahuje výlučne na sledovanie správania sledovaním osoby na internete, EDPB sa domnieva, že sledovanie prostredníctvom iných druhov sietí alebo technológií, ktoré zahŕňa spracúvanie osobných údajov, by sa takisto malo zohľadňovať pri určovaní toho, či spracovateľská činnosť predstavuje sledovanie správania, napríklad prostredníctvom nositeľných a iných inteligentných zariadení.

Na rozdiel od ustanovenia článku 3 ods. 2 písm. a), sa ani v článku 3 ods. 2 písm. b), ani v odôvodnení 24 výslovne nestanovuje miera „úmyslu zacielenia“ zo strany prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, na základe ktorej by sa určovalo, či by monitorovacia činnosť viedla k uplatňovaniu všeobecného nariadenia o ochrane údajov na spracovateľské činnosti. Použitie slova „sledovanie“ však znamená, že prevádzkovateľ sleduje pri získavaní a následnom opätovnom použití príslušných údajov o správaní jednotlivca v rámci EÚ konkrétny účel. EDPB nezastáva názor, že by sa akékoľvek online získavanie alebo analýza osobných údajov jednotlivcov v EÚ mali automaticky považovať za „sledovanie“. Bude potrebné zvážiť, na aký účel prevádzkovateľ spracúva údaje, a najmä všetky následné behaviorálne analýzy alebo profilovacie techniky, ktoré sa na tieto údaje budú vzťahovať. EDPB zohľadňuje znenie odôvodnenia 24, ktoré uvádza, že kľúčovým prvkom pri určení toho, či spracúvanie zahŕňa sledovanie správania dotknutej osoby, je sledovanie fyzických osôb na internete vrátane možného následného použitia techník profilovania.

Uplatňovanie článku 3 ods. 2 písm. b), keď prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ sleduje správanie dotknutých osôb v Únii, by preto mohlo zahŕňať širokú škálu monitorovacích činností, okrem iného najmä:

- behaviorálna reklama,
- geolokalizačné činnosti, najmä na marketingové účely,
- online sledovanie prostredníctvom používania súborov cookie alebo iných sledovacích techník, ako je napríklad „fingerprinting“,
- online služby personalizovaného stravovania a služby analýzy zdravotného stavu,
- CCTV,
- prieskumy trhu a iné behaviorálne štúdie založené na individuálnych profiloch,
- sledovanie alebo pravidelné podávanie správ o zdravotnom stave jednotlivca.

Príklad 17: Poradenská spoločnosť usadená v USA poskytuje poradenstvo v oblasti maloobchodného priestorového usporiadania pre nákupné centrum vo Francúzsku na základe analýzy pohybu zákazníkov po centre, ktoré získava prostredníctvom wi-fi sledovania.

Analýza pohybu zákazníkov po centre prostredníctvom wi-fi sledovania bude predstavovať sledovanie správania sa jednotlivcov. V tomto prípade k správaniu dotknutých osôb dochádza v Únii, keďže nákupné centrum sa nachádza vo Francúzsku. Poradenská spoločnosť, ako prevádzkovateľ, je v pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa jeho článku 3 ods. 2 písm. b), pokiaľ ide o spracúvanie týchto údajov na tento účel.

V súlade s článkom 27 bude musieť prevádzkovateľ určiť zástupcu v Únii.

Príklad 18: Spoločnosť vyvíjajúca aplikácie usadená v Kanade, ktorá nemá prevádzkareň v Únii, sleduje správanie dotknutej osoby v Únii, a preto sa na ňu podľa článku 3 ods. 2 písm. b) vzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov. Spoločnosť využíva sprostredkovateľa usadeného v USA na účely optimalizácie a údržby aplikácií.

V súvislosti s týmto spracúvaním má kanadský prevádzkovateľ povinnosť používať len vhodných sprostredkovateľov a zabezpečiť, aby sa jeho povinnosti podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov zohľadňovali v zmluve alebo právnom akte, ktorým sa riadi vzťah s jeho sprostredkovateľom v USA podľa článku 28.

d) Sprostredkovateľ, ktorý nie je usadený v Únii

Spracovateľské činnosti, ktoré sú „súvisiace“ s činnosťou zacielenia ktorá spôsobí uplatňovanie článku 3 ods. 2, patria do územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov. EDPB sa domnieva, že musí existovať súvislosť medzi spracovateľskou činnosťou a ponukou tovaru alebo služby, preto je spracúvanie zo strany prevádzkovateľa, ako aj zo strany sprostredkovateľa relevantné a má sa zohľadniť.

Pokiaľ ide o sprostredkovateľa, ktorý nie je usadený v Únii, pri určovaní, či sa na jeho spracúvanie môže vzťahovať všeobecné nariadenie o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2, je potrebné preskúmať, či spracovateľské činnosti sprostredkovateľa „súvisia“ s činnosťami zacielenia zo strany prevádzkovateľa.

EDPB sa domnieva, že ak sa spracovateľské činnosti prevádzkovateľa týkajú ponuky tovaru alebo služieb, alebo sledovania správania jednotlivcov v Únii („zacielenie“), každý sprostredkovateľ, ktorý bol poverený vykonávaním tejto spracovateľskej činnosti v mene prevádzkovateľa, bude patriť do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov na základe článku 3 ods. 2, pokiaľ ide o toto spracúvanie.

Charakter „zacielenia“ spracovateľskej činnosti je spojený s jej účelmi a prostriedkami; rozhodnutie zacielenia na jednotlivcov na území Únie môže vykonať len subjekt vystupujúci ako prevádzkovateľ. Takýto výklad nevyklučuje možnosť, že sprostredkovateľ sa môže aktívne podieľať na spracovateľských činnostiach súvisiacich s uplatňovaním kritéria zacielenia (t. j. sprostredkovateľ ponúka tovar alebo služby alebo vykonáva monitorovacie činnosti v mene prevádzkovateľa a na základe pokynov od prevádzkovateľa).

EDPB sa preto domnieva, že dôraz by sa mal klásť na spojenie medzi spracovateľskými činnosťami vykonávanými sprostredkovateľom a činnosťou zacielenia, ktorú vykonáva prevádzkovateľ.

Príklad 19: Brazílska spoločnosť predáva online potravinové prísady a miestne recepty, pričom túto ponuku sprístupňuje osobám v Únii tým, že tieto produkty propaguje a ponúka ich dodanie vo Francúzsku, v Španielsku a Portugalsku. V tejto súvislosti spoločnosť poveruje sprostredkovateľa, ktorý je taktiež usadený v Brazílii, aby vypracoval špeciálne ponuky pre zákazníkov vo Francúzsku, v Španielsku a v Portugalsku na základe ich predchádzajúcich objednávok a aby vykonával súvisiace spracúvanie údajov.

Spracovateľské činnosti vykonávané sprostredkovateľom podľa pokynu prevádzkovateľa súvisia s ponukou tovaru pre dotknutú osobu v Únii. Okrem toho, vypracovaním týchto individuálne prispôbených ponúk, sprostredkovateľ priamo sleduje dotknuté osoby v EÚ. Spracúvanie zo strany sprostredkovateľa preto podlieha všeobecnému nariadeniu o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2.

Príklad 20: Americká spoločnosť vyvinula aplikáciu pre zdravie a životný štýl, ktorá umožňuje používateľom zaznamenávať v rámci tejto spoločnosti svoje osobné ukazovatele (dĺžka spánku, hmotnosť, krvný tlak, srdcový tep atď.). Aplikácia potom poskytuje používateľom denné poradenstvo a odporúčania týkajúce sa potravín a športu. Spracúvanie vykonáva americký prevádzkovateľ. Aplikáciu majú k dispozícii a používajú ju jednotlivci v Únii. Na uchovávanie údajov používa americká spoločnosť sprostredkovateľa usadeného v USA (poskytovateľ cloudových služieb).

V rozsahu v akom americká spoločnosť monitoruje správanie jednotlivcov v EÚ, prevádzkovaním aplikácie pre zdravie a životný štýl, „zaciľuje“ jednotlivcov v EÚ a jej spracúvanie osobných údajov jednotlivcov v EÚ bude patriť do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2.

Pri vykonávaní spracúvania podľa pokynov a v mene americkej spoločnosti, poskytovateľ cloudových služieb vykonáva spracovateľskú činnosť „súvisiacu so“ zacielením jednotlivcov v EÚ zo strany prevádzkovateľa. Toto spracúvanie údajov sprostredkovateľom v mene jeho prevádzkovateľa patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2.

Príklad 21: Turecká spoločnosť ponúka turistické zájazdy zamerané na kultúru po Blízkom východe so sprievodcami hovoriacimi po anglicky, francúzsky a španielsky. Turistické zájazdy ponúkajú najmä prostredníctvom webovej stránky dostupnej v troch jazykoch, ktorá umožňuje online rezerváciu a platby v eurách a britských librách. Na účely marketingu a obchodného prieskumu spoločnosť dá pokyn sprostredkovateľovi, ktorým je zákaznícke telefonické centrum usadené v Tunisku, aby kontaktoval bývalých zákazníkov v Írsku, vo Francúzsku, v Belgicku a v Španielsku s cieľom získať spätnú väzbu o ich predchádzajúcich cestách a informovať ich o nových ponukách a destináciách.

Prevádzkovateľ uskutočňuje „zacielenie“ tým, že ponúka svoje služby jednotlivcom v EÚ a jeho spracúvanie bude patriť do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 2.

Spracovateľské činnosti tuniského sprostredkovateľa, ktorými podporuje služby prevádzkovateľa pre jednotlivcov v EÚ, takisto súvisia s ponukou služieb zo strany prevádzkovateľa, a preto patria do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 2. Okrem toho, v tomto konkrétnom prípade sa tuniský sprostredkovateľ aktívne podieľa na spracovateľských činnostiach súvisiacich s uplatňovaním kritéria zacielenia, a to tak, že ponúka služby v mene tureckého prevádzkovateľa a na základe pokynov od neho.

e) Vzájomné pôsobenie vo vzťahu k iným ustanoveniam všeobecného nariadenia o ochrane údajov a iným právnym predpisom

EDPB bude okrem toho ďalej posudzovať vzájomné pôsobenie medzi uplatňovaním územnej pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov podľa článku 3 a ustanoveniami o medzinárodných prenosoch údajov podľa kapitoly V. V tejto súvislosti, môžu byť vydané v prípade potreby ďalšie usmernenia.

Prevádzkovatelia alebo sprostredkovatelia, ktorí nie sú usadení v EÚ, budú musieť dodržiavať vnútroštátne právne predpisy svojich vlastných tretích krajín, ktoré sa týkajú spracúvania osobných údajov. Ak sa však takéto spracúvanie týka zacielenia jednotlivcov v Únii podľa článku 3 ods. 2, prevádzkovateľ bude okrem toho, že podlieha vnútroštátnym právnym predpisom svojej krajiny, povinný dodržiavať všeobecné nariadenie o ochrane údajov. Platí to bez ohľadu na to, či sa spracúvanie vykonáva z dôvodu zákonnej povinnosti v tretej krajine alebo na základe voľby zo strany prevádzkovateľa.

3 SPRACÚVANIE NA MIESTE, KDE SA NA ZÁKLADE MEDZINÁRODNÉHO PRÁVA VEREJNÉHO UPLATŇUJE PRÁVO ČLENSKÉHO ŠTÁTU

Článok 3 ods. 3 stanovuje, že „[t]oto nariadenie sa vzťahuje na spracúvanie osobných údajov prevádzkovateľom, ktorý nie je usadený v Únii, ale na mieste, kde sa na základe medzinárodného práva verejného uplatňuje právo členského štátu“. Toto ustanovenie sa ďalej dopĺňa v odôvodnení 25, v ktorom sa uvádza, že „[a]k sa právo členského štátu uplatňuje na základe medzinárodného práva verejného, toto nariadenie by sa malo uplatňovať aj na prevádzkovateľa, ktorý nie je usadený v Únii, napríklad na diplomatickej misii alebo konzulárnom úrade členského štátu“.

EDPB preto zastáva názor, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov sa vzťahuje na spracúvanie osobných údajov, ktoré vykonávajú veľvyslanectvá a konzuláty členských štátov EÚ, ktoré sa nachádzajú mimo EÚ, keďže takéto spracúvanie údajov patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov na základe článku 3 ods. 3. Diplomatiek zastúpenie alebo konzulárny úrad členského štátu ako prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ by potom podliehali všetkým relevantným ustanoveniam všeobecného nariadenia o ochrane údajov, a to aj pokiaľ ide o práva dotknutej osoby, všeobecné povinnosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa a prenos osobných údajov do tretích krajín alebo medzinárodným organizáciám.

Príklad 22: Holandský konzulát v Kingstone (Jamajka) spúšťa online proces podávania žiadostí v rámci náboru miestnych podporných administratívnych zamestnancov.

Hoci sa holandský konzulát v Kingstone (Jamajka) nenachádza v Únii, skutočnosť, že je konzulárnym úradom krajiny EÚ, v ktorej sa na základe medzinárodného práva verejného uplatňuje právo členského štátu, spôsobuje, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov sa podľa článku 3 ods. 3 uplatňuje na jeho spracúvanie osobných údajov.

Príklad 23: Nemecká výletná loď pohybujúca sa v medzinárodných vodách spracúva údaje hostí na palube s cieľom prispôbiť ponuku aktivít na palube.

Hoci sa loď nachádza v medzinárodných vodách mimo Únie, skutočnosť, že ide o výletnú loď registrovanú v Nemecku, znamená, že podľa medzinárodného práva verejného sa všeobecné nariadenie o ochrane údajov uplatňuje na jej spracúvanie osobných údajov podľa článku 3 ods. 3.

Inou situáciou, ktorá nesúvisí s uplatňovaním článku 3 ods. 3, je situácia, ak podľa medzinárodného práva určité subjekty, orgány alebo organizácie usadené v Únii požívajú výsady a imunity stanovené vo Viedenskom dohovore o diplomatických stykoch z roku 1961²⁷, vo Viedenskom dohovore o konzulárnych stykoch z roku 1963 alebo v dohodách o sídle uzavretých medzi medzinárodnými organizáciami a ich hostiteľskými krajinami na území Únie. V tejto súvislosti EDPB pripomína, že uplatňovaním všeobecného nariadenia o ochrane údajov nie sú dotknuté ustanovenia medzinárodného práva, ako napríklad ustanovenia upravujúce výsady a imunity diplomatických misií a konzulárnych úradov mimo EÚ, ako aj medzinárodných organizácií. Zároveň je dôležité pripomenúť, že každý prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, ktorý patrí do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o ochrane údajov pre danú spracovateľskú činnosť, a ktorý si vymieňa osobné údaje s takýmito subjektmi, orgánmi a organizáciami, musí dodržiavať všeobecné nariadenie o ochrane

²⁷ http://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/9_1_1961.pdf

údajov, prípadne aj pravidlá týkajúce sa prenosov do tretích krajín alebo medzinárodným organizáciám.

4 ZÁSTUPCA PREVÁDZKOVATEĽOV ALEBO SPROSTREDKOVATEĽOV, KTORÍ NIE SÚ USADENÍ V ÚNII

Prevádzkovatelia alebo sprostredkovatelia, na ktorých sa vzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov, majú povinnosť určiť svojho zástupcu v Únii. Prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, ktorý nie je usadený v Únii a neurčí zástupcu v Únii podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov, preto porušuje toto nariadenie.

Toto ustanovenie nie je úplne nové, keďže smernica 95/46/ES ustanovovala podobnú povinnosť. Podľa tejto smernice sa toto ustanovenie týkalo prevádzkovateľov, ktorí neboli usadení na území Spoločenstva, a ktorí na účely spracúvania osobných údajov používajú zariadenia, automatizované alebo iné, ktoré sa nachádzajú na území členského štátu. Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa ukladá povinnosť určiť zástupcu v Únii každému prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, na ktorého sa vzťahuje článok 3 ods. 2, pokiaľ nespĺňa kritériá oslobodenia, podľa článku 27 ods. 2. S cieľom uľahčiť uplatňovanie tohto konkrétneho ustanovenia, považuje EDPB za potrebné poskytnúť ďalšie usmernenia týkajúce sa postupu určenia, stanovenia povinností a zodpovednosti zástupcu v Únii podľa článku 27.

Je potrebné poznamenať, že prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, ktorí nie sú usadení v Únii, a ktorí v súlade s článkom 27 všeobecného nariadenia o ochrane údajov písomne určili zástupcu v Únii, nepatria do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 1, čo znamená, že prítomnosť zástupcu v Únii nepredstavuje „prevádzkareň“ prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa podľa článku 3 ods. 1.

a) Určenie zástupcu

Odôvodnenie 80 objasňuje, že „[z]ástupca by mal byť výslovne určený písomným poverením prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, aby konal v jeho mene v súvislosti s jeho povinnosťami podľa tohto nariadenia. Určenie takého zástupcu neovplyvňuje zodpovednosť alebo povinnosť prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa podľa tohto nariadenia. Takýto zástupca by mal vykonávať svoje úlohy podľa poverenia, ktoré dostal od prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa a ktoré zahŕňa spoluprácu s príslušnými dozornými orgánmi v súvislosti s opatreniami prijatými na zabezpečenie súladu s týmto nariadením“.

Písomným poverením uvedeným v odôvodnení 80 sa preto upravujú vzťahy a povinnosti medzi zástupcom v Únii a prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom usadeným mimo Únie, pričom to nemá vplyv na zodpovednosť ani záväzky prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa. Zástupcom v Únii môže byť fyzická alebo právnická osoba usadená v Únii, ktorá je spôsobilá zastupovať prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa usadeného mimo Únie, s ohľadom na ich príslušné povinnosti podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

V praxi sa funkcia zástupcu v Únii môže vykonávať na základe zmluvy o poskytovaní služieb uzatvorenej s jednotlivcom alebo organizáciou, a preto ju môže vykonávať široká škála obchodných a neobchodných subjektov, ako sú právnické firmy, poradenské spoločnosti, súkromné spoločnosti atď., za predpokladu, že takéto subjekty sú usadené v Únii. Jeden zástupca môže konať aj v mene viacerých prevádzkovateľov a sprostredkovateľov z krajín mimo EÚ.

Ak funkciu zástupcu prevezme spoločnosť alebo akýkoľvek iný druh organizácie, odporúča sa, aby pre každého zastupovaného prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa bola pridelená jedna osoba ako hlavný kontakt a súčasne „poverená“ osoba [person in charge]. Vo všeobecnosti by takisto bolo vhodné upraviť tieto body v zmluve o poskytovaní služieb.

V súlade so všeobecným nariadením o ochrane údajov EDPB potvrdzuje, že ak niekoľko spracovateľských činností prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa patrí do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov (a neuplatňuje sa žiadna z výnimiek uvedených v článku 27 ods. 2 všeobecného nariadenia o ochrane údajov), od prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa sa neočakáva, že určí viacero zástupcov pre každú samostatnú spracovateľskú činnosť patriacu do rozsahu pôsobnosti článku 3 ods. 2. EDPB nepovažuje funkciu zástupcu v Únii za zlučiteľnú s úlohou externej zodpovednej osoby, ktorá by bola usadená v Únii. Článok 38 ods. 3 stanovuje určité základné záruky, ktoré majú pomôcť zabezpečiť, aby zodpovedné osoby boli schopné vykonávať svoje úlohy v rámci organizácie s dostatočnou mierou samostatnosti. Prevádzkovatelia a sprostredkovatelia sú povinní zabezpečiť najmä, aby „zodpovedná osoba v súvislosti s plnením [jej] úloh nedostávala žiadne pokyny“. Odôvodnenie 97 dopĺňa, že zodpovedné osoby, „či už sú alebo nie sú zamestnancami prevádzkovateľa, by mali mať možnosť vykonávať svoje povinnosti a úlohy nezávisle“²⁸. Takáto požiadavka na dostatočný stupeň samostatnosti a nezávislosti zodpovednej osoby podľa všetkého nie je zlučiteľná s funkciou zástupcu v Únii. Zástupca v skutočnosti podlieha povereniu od prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa a bude konať v jeho mene, a teda na základe jeho priamych pokynov²⁹. Zástupca je poverený prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, ktorého zastupuje, a preto pri vykonávaní úlohy koná v jeho mene, a takáto úloha nemôže byť zlučiteľná s nezávislým vykonávaním povinností a úloh zodpovednej osoby.

S cieľom doplniť svoj výklad, EDPB pripomína pozíciu, ktorú už WP29 prijala a v ktorej sa zdôrazňuje, že „konflikt záujmov môže okrem toho vzniknúť aj vtedy, ak je napríklad externá zodpovedná osoba požiadaná, aby prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa zastupovala pred súdom v prípadoch týkajúcich sa záležitostí ochrany osobných údajov“³⁰.

Podobne vzhľadom na možný konflikt povinností a záujmov v prípadoch, keď sa vedie konanie, EDPB nepovažuje funkciu zástupcu prevádzkovateľa v Únii za zlučiteľnú s úlohou sprostredkovateľa pre toho istého prevádzkovateľa, najmä pokiaľ ide o súlad so zodpovednosťou, ktorá im prislúcha a o jej riadne dodržiavanie

I keď všeobecné nariadenie o ochrane údajov prevádzkovateľovi alebo jeho zástupcov neukladá žiadnu povinnosť oznámiť dozornému orgánu určenie zástupcu, EDPB pripomína, že v súlade s článkom 13 ods. 1 a článkom 14 ods. 1 a v rámci svojich informačných povinností prevádzkovateľa majú poskytovať dotknutým osobám informácie o totožnosti svojich zástupcov v Únii. Tieto informácie sa uvedú napríklad vo vopred poskytnutých informáciách pre dotknuté osoby [oznámenie o ochrane osobných údajov a] v čase získavania údajov. Prevádzkovateľ, ktorý nie je usadený v Únii, ale vzťahuje sa na neho článok 3 ods. 2, a ktorý neinformoval dotknuté osoby v Únii o totožnosti svojho zástupcu, porušuje svoje povinnosti týkajúce sa transparentnosti podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Tieto informácie by mali byť okrem toho ľahko dostupné dozorným orgánom s cieľom uľahčiť nadviazanie kontaktu pre potreby spolupráce.

²⁸ WP29 Usmernenia týkajúce sa zodpovedných osôb, WP 243 rev.01 – schválené EDPB.

²⁹ Externá zodpovedná osoba, ktorá pôsobí aj ako zástupca v Únii, by napríklad nemohla konať v situácii, ak ako zástupca prijme pokyn oznámiť dotknutej osobe rozhodnutie alebo opatrenie, ktoré prijal prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ a ktoré táto osoba ako zodpovedná osoba považuje za nezlučiteľné s ustanoveniami všeobecného nariadenia o ochrane údajov a vyjadrila sa proti nemu.

³⁰ WP29 Usmernenia týkajúce sa zodpovedných osôb, WP 243 rev.01 – schválené EDPB.

Príklad 24: Webová stránka, ktorá sa spomína v príklade 12 a je založená a spravovaná v Turecku, ponúka služby pre tvorbu, úpravu, tlač a zasielanie personalizovaných rodinných fotoalbumov. Webová stránka je dostupná v anglickom, francúzskom, holandskom a nemeckom jazyku a platby sa môžu vykonávať v eurách alebo britských librách. Na webovej stránke sa uvádza, že fotoalby môžu doručovať len poštou vo Francúzsku, v krajinách Beneluxu a v Nemecku. Keďže sa na túto webovú stránku vzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov, podľa jeho článku 3 ods. 2 písm. a), prevádzkovateľ musí určiť zástupcu v Únii.

Zástupca musí byť usadený v jednom z členských štátov, kde je ponúkaná služba k dispozícii, v tomto prípade buď vo Francúzsku, v Belgicku, Holandsku, Luxembursku alebo Nemecku. Meno a kontaktné údaje prevádzkovateľa a jeho zástupcu v Únii musia byť súčasťou informácií sprístupnených online pre dotknuté osoby, ak začnú využívať službu vytvárania fotoalbumu. Tieto informácie musia byť takisto uvedené vo všeobecnom oznámení o ochrane osobných údajov na webovej stránke.

b) Výnimky od povinnosti určiť zástupcu³¹

Zatiaľ čo z uplatňovania článku 3 ods. 2 vyplýva povinnosť určiť zástupcu v Únii pre prevádzkovateľov alebo sprostredkovateľov usadených mimo Únie, v článku 27 ods. 2 sa stanovuje výnimka z povinného určenia zástupcu v Únii v dvoch konkrétnych prípadoch:

- J spracúvanie je „občasné, nezahrňa vo veľkom rozsahu spracúvanie osobitných kategórií osobných údajov podľa článku 9 ods. 1 alebo spracúvanie osobných údajov týkajúcich sa uznania viny za trestné činy a priestupky podľa článku 10“ a pri takomto spracúvaní „nie je pravdepodobné, že povedie k riziku pre práva a slobody fyzických osôb, pričom sa zohľadní povaha, kontext, rozsah a účely spracúvania“.

V súlade s postojmi, ktoré predtým prijala WP29, sa EDPB domnieva, že spracovateľskú činnosť možno považovať za „občasnú“, ak sa nevykonáva pravidelne a uskutočňuje sa mimo bežného chodu podnikania alebo činnosti prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa³².

Okrem toho, hoci všeobecné nariadenie o ochrane údajov nevymedzuje, čo predstavuje spracúvanie vo veľkom rozsahu, WP29 predtým vo svojich usmerneniach WP243 týkajúcich sa zodpovedných osôb odporučila, aby sa pri určovaní toho, či sa spracúvanie vykonáva vo veľkom rozsahu, zohľadnili najmä tieto faktory: počet dotknutých osôb, ktorých sa spracúvanie týka, vyjadrený buď ako konkrétne číslo, alebo ako podiel príslušnej populácie; objem údajov a/alebo rozsah rôznych položiek údajov, ktoré sa spracúvajú; dĺžka trvania alebo stálosť (trvalosť) činnosti spracúvania údajov; geografický rozsah spracovateľskej činnosti³³.

Na záver EDPB zdôrazňuje, že oslobodenie od povinnosti určenia zástupcu podľa článku 27 sa týka spracúvania, pri ktorom „nie je pravdepodobné, že povedie k riziku pre práva a slobody fyzických osôb“³⁴, čím sa výnimka neobmedzuje iba na spracúvanie, pri ktorom nie je pravdepodobné, že povedie k vysokému riziku pre práva a slobody dotknutých osôb. V súlade s odôvodnením 75 by sa pri posudzovaní rizika pre práva a slobodu dotknutých osôb mala zväžiť pravdepodobnosť a závažnosť rizika.

³¹ Časť kritériá a výklad stanovený v dokumente G29 WP243 rev.1 (zodpovedná osoba) schválenom EDPB môže byť použitý ako východisko pre výnimky z povinnosti určenia.

³² Pozičný dokument WP29 o výnimkách z povinnosti viesť záznamy o spracovateľských činnostiach podľa článku 30 ods. 5 všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

³³ WP29 Usmernenia týkajúce sa zodpovedných osôb, prijaté 13. decembra 2016, naposledy revidované 5. apríla 2017, WP 243 rev.01 – schválené EDPB.

³⁴ Článok 27 ods. 2 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Alebo

J) spracúvanie vykonáva „orgán verejnej moci alebo verejnoprávny subjekt“.

Kvalifikáciu ako „orgán verejnej moci alebo verejnoprávny subjekt“ pri subjekte usadenom mimo Únie budú musieť posúdiť dozorné orgány *konkrétne* a v jednotlivých prípadoch³⁵. EDPB konštatuje, že vzhľadom na povahu ich úloh a poslania, prípady, v ktorých by orgán verejnej moci alebo verejnoprávny subjekt v tretej krajine ponúkal tovar alebo služby dotknutej osobe v Únii, alebo sledoval ich správanie v rámci Únie, sú pravdepodobne obmedzené.

c) Usadenie sa v jednom z členských štátov, v ktorých sa nachádzajú dotknuté osoby, ktorých údaje sa spracúvajú

Článok 27 ods. 3 stanovuje, že „zástupca musí byť usadený v jednom z tých členských štátov, v ktorých sa nachádzajú dotknuté osoby, ktorých osobné údaje sa spracúvajú v súvislosti s ponukou tovaru alebo služieb pre nich, alebo ktorých správanie sa sleduje“. V prípadoch, ak sa významný podiel dotknutých osôb, ktorých osobné údaje sa spracúvajú, nachádza v jednom konkrétnom členskom štáte, EDPB ako osvedčený postup odporúča, aby bol zástupca usadený v tom istom členskom štáte. Zástupca však musí byť naďalej ľahko prístupný dotknutým osobám v členských štátoch, v ktorých nie je usadený a tam kde ponúka služby alebo tovar alebo sleduje správanie.

EDPB potvrdzuje, že kritériom pre usadenie zástupcu v Únii je poloha dotknutých osôb, ktorých osobné údaje sa spracúvajú. Miesto spracúvania, a to aj v prípade sprostredkovateľa usadeného v inom členskom štáte, nie je relevantným faktorom pri určovaní miesta usadenia zástupcu.

Príklad 25: Indická farmaceutická spoločnosť, ktorá nemá v Únii obchodnú prítomnosť ani prevádzkareň, a na ktorú sa vzťahuje všeobecné nariadenie o ochrane údajov podľa článku 3 ods. 2, je zadávateľom klinického skúšania, ktoré vykonávajú skúšajúci (nemocnice) v Belgicku, Luxembursku a Holandsku. Väčšina pacientov zúčastňujúcich sa na klinickom skúšaní sa nachádza v Belgicku.

Indická farmaceutická spoločnosť ako prevádzkovateľ určí v Únii zástupcu usadeného v jednom z troch členských štátov, v ktorom sa pacienti ako dotknuté osoby zúčastňujú na klinickom skúšaní (Belgicko, Luxembursko alebo Holandsko). Keďže väčšina pacientov sú osoby s pobytom v Belgicku, odporúča sa, aby bol zástupca usadený v Belgicku. V takom prípade by však mal byť zástupca v Belgicku ľahko prístupný dotknutým osobám a dozorným orgánom v Holandsku a Luxembursku.

V tomto konkrétnom prípade by zástupcom v Únii mohol byť právny zástupca zadávateľa v Únii podľa článku 74 nariadenia (EÚ) č. 536/2014 o klinickom skúšaní za predpokladu, že nekoná ako sprostredkovateľ v mene zadávateľa klinického skúšania, že je usadený v jednom z troch členských štátov a že sa obidve funkcie riadia a vykonávajú v súlade s každým právnym rámcom.

d) Povinnosti a zodpovednosti zástupcu

Zástupca v Únii koná v mene prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ktorého zastupuje v súvislosti s povinnosťami prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa podľa všeobecného nariadenia o ochrane

³⁵ Vo všeobecnom nariadení o ochrane údajov sa nevymedzuje pojem „orgán verejnej moci alebo verejnoprávny subjekt“. EDPB sa domnieva, že takýto pojem sa má určiť podľa vnútroštátneho práva. K orgánom verejnej moci a verejnoprávnym subjektom tak patria vnútroštátne, regionálne a miestne orgány, pojem však podľa uplatniteľných vnútroštátnych právnych poriadkov zvyčajne zahŕňa aj rôzne iné subjekty, ktoré sa riadia verejným právom.

údajov. To znamená najmä povinnosti týkajúce sa výkonu práv dotknutých osôb a v tejto súvislosti, a ako už bolo uvedené, sa totožnosť a kontaktné údaje zástupcu musia poskytnúť dotknutým osobám v súlade s článkami 13 a 14. Hoci samotný zástupca nie je zodpovedný za dodržiavanie práv dotknutých osôb, musí uľahčiť komunikáciu medzi dotknutými osobami a zastupovaným prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, tak aby dochádzalo k účinnému výkonu práv dotknutých osôb.

Podľa článku 30 musí zástupca prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa najmä viesť záznamy o spracovateľských činnostiach, za ktoré je zodpovedný prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ. EDPB sa domnieva, že zatiaľ čo vedenie tohto záznamu je povinnosťou, ktorá sa vzťahuje na prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ako aj na ich zástupcu, prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, ktorý nie je usadený v Únii, je zodpovedný za primárny obsah a aktualizáciu záznamov a zároveň musí svojmu zástupcovi poskytovať všetky presné a aktuálne informácie, aby zástupca mohol záznamy viesť a kedykoľvek ich sprístupniť. Samotný zástupca je zároveň zodpovedný za svoju schopnosť predložiť tieto záznamy v súlade s článkom 27, napr. ak sa naňho obráti dozorný orgán podľa článku 27 ods. 4.

Tak ako je vysvetlené v odôvodnení 80, zástupca by mal vykonávať svoje úlohy aj podľa poverenia, ktoré dostal od prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ktoré zahŕňa spoluprácu s príslušnými dozornými orgánmi v súvislosti s akýmikoľvek opatreniami prijatými na zabezpečenie súladu s týmto nariadením. V praxi to znamená, že dozorný orgán sa obráti na zástupcu v súvislosti s akýmikoľvek záležitosťami týkajúcimi sa povinností prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa usadeného mimo Únie v oblasti dodržiavania súladu a zástupca musí byť schopný uľahčiť akúkoľvek výmenu informácií alebo postupov medzi žiadajúcim dozorným orgánom a prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom usadeným mimo Únie.

Zástupca v Únii musí byť v prípade potreby aj s pomocou tímu schopný účinne komunikovať s dotknutými osobami a spolupracovať s dotknutými dozornými orgánmi. Znamená to, že táto komunikácia by sa v zásade mala uskutočňovať v jazyku alebo jazykoch používaných dozornými orgánmi a dotknutými osobami, alebo, ak by to viedlo k vynaloženiu neprimeraného úsilia, tak zástupca použije iné prostriedky a techniky na zabezpečenie účinnosti komunikácie. Dostupnosť zástupcu je preto nevyhnutná na zabezpečenie toho, aby dotknuté osoby a dozorné orgány mohli jednoducho kontaktovať prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa z krajín mimo EÚ. V súlade s odôvodnením 80 a článkom 27 ods. 5 nemá určenie zástupcu v Únii vplyv na zodpovednosť a povinnosť prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa podľa všeobecného nariadenia o ochrane údajov a nie sú ním dotknuté právne prostriedky nápravy, ktoré by sa mohli iniciovať proti samotnému prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov nestanovuje substitučnú zodpovednosť [substitutive liability] zástupcu namiesto prevádzkovateľa alebo sprostredkovateľa, ktorého v Únii zastupuje.

Treba však poznamenať, že koncepcia zástupcu sa zaviedla práve s cieľom uľahčiť styk s prevádzkovateľmi alebo sprostredkovateľmi a zabezpečiť účinné presadzovanie všeobecného nariadenia o ochrane údajov voči prevádzkovateľom alebo sprostredkovateľom, na ktorých sa vzťahuje článok 3 ods. 2 tohto nariadenia. Na tento účel bolo zámerom umožniť dozorným orgánom začať konanie prostredníctvom zástupcu určeného prevádzkovateľmi alebo sprostredkovateľmi, ktorí nie sú usadení v Únii. Zahŕňa to aj možnosť, aby dozorné orgány adresovali nápravné opatrenia alebo správne pokuty a sankcie uložené prevádzkovateľovi alebo sprostredkovateľovi, ktorý nie je usadený v Únii, zástupcovi, v súlade s článkom 58 ods. 2 a článkom 83 všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Možnosť, aby zástupca bol priamo zodpovedný je však obmedzená na jeho priame povinnosti uvedené v článku 30 a v článku 58 ods. 1 písm. a) všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

EDPB ďalej zdôrazňuje, že cieľom článku 50 všeobecného nariadenia o ochrane údajov je najmä uľahčiť presadzovanie právnych predpisov vo vzťahu k tretím krajinám a medzinárodným organizáciám a že v súčasnosti sa zvažuje vytvorenie ďalších mechanizmov medzinárodnej spolupráce v tejto oblasti.